

.N:138

.H: Aṣṭaka II.8.13...Rig Veda... Maṇḍala 3.1.-

RIG VEDA - MAṆḌALA 3

3.1. (235). To Agni from Viśvāmitra Gāthina
triṣṭubh

- 1a. sómasya mā tavásaṃ vákṣ<i> agne váhniṃ cakārtha vidáthe yájadhyai |
1c. devāñ áchā díd<i>yad yuñjé ádriṃ sámāyé agne tan<ú>vaṃ juṣasva ||
2a. prāñcaṃ yajñāṃ cakṛma vārdhatāṃ gīḥ samídbhir agníṃ námasā duvasyan |
2c. diváh śaśāsaur vidáthā kavīnām gr̥tsāya cit taváse gātúm īṣuḥ ||
3a. máyo dadhe médhiraḥ pūtadakṣo diváh subándhur janúṣā pṛthivyāḥ |
3c. ávindann u darśatám aps<ú> antár deváso agníṃ apási svásṛñām ||
4a. ávardhayan subh gaṃ saptá yahvīḥ śvetám jajñānām aruṣám mahitvá |
4c. síśuṃ ná jātám abh<i> ārur ásvā deváso agníṃ jāniman vapuṣyan ||
5a. śukrēbhir āngai rája ātatanvān krátum punānāḥ kavíbhīḥ pavítraiḥ |
5c. śocír vāsānaḥ pár<i> āyur apām śríyo mimīte bṛhatír ánūnāḥ ||
6a. vavrājā sīm ánadatír ádabdhā divó yahvír ávasānā áagnāḥ |
6c. sánā átra yuvatáyaḥ sáyonír ékaṃ gárbhaṃ dadhire saptá vāñīḥ ||
7a. stīrñá asya saṃh to viśvárūpā ghṛtásya yónau sraváthe mádhūnām |
7c. ásthur átra dhenávaḥ pínvamānā mahí dasmāsya mātārā samící ||
8a. babhrāñāḥ sūno sahaso v<i> adyauḍ dádhanāḥ śukrá rabhasá vápūṃṣi |
8c. ścótanti dhārā mádhuno ghṛtásya vṛṣā yátra vāvṛdhé kāv<i>yena ||
9a. pitús cid ūdhar janúṣā viveda v<i> asya dhārā asṛjad ví dhénāḥ |
9c. gúhā cárantaṃ sákhībhīḥ śívēbhir divó yahvībhir ná gúhā babhūva ||
10a. pitús ca gárbhaṃ janitús ca babhre pūrvír éko adhayat píp<i>yānāḥ |
10c. vṛṣṇe sapátnī súcaye sábandhū ubhé asmai manuṣ<i>ye ní páhi ||
11a. uraú mahāñ anibādhé vavardh<a> āpo agníṃ yaśásah sám hí pūrvīḥ |
11c. ṛtásya yónāv aśayad dāmūnā jāminām agnír apási svásṛñām ||
12a. akró ná babhrīḥ samithé mahínām didṛkṣéyaḥ sūnáve bhārjīkaḥ |
12c. úd usríyā jānitā yó jajān<a> <a>pām gárbho nítamo yahvó agníḥ ||
13a. apām gárbhaṃ darśatám ośadhīnām vānā jajāna subhágā vírūpam |
13c. devásas cin mánasā sám hí jagmúḥ pániṣṭhaṃ jātám tavásaṃ duvasyan ||
14a. bṛhánta íd bhānāvo bhārjīkam agníṃ sacanta vidyúto ná śukráḥ |
14c. gúheva vṛddhám sádasi své antár apārā ūrvé amṛtaṃ dúhānāḥ ||
15a. íle ca tvā yájamāno havírbhir íle sakhitvām sumatím níkāmāḥ |
15c. devaír ávo mimīhi sám jaritré rákṣā ca no dām<i>yebhir ánīkaiḥ ||
16a. upakṣetāras táva suprañite <á>gne víśvāni dhán<i>yā dádhanāḥ |

- 16c. surétasā śrávasā tūñjamānā abhí śyāma pṛtanāyúṁr ádevān ||
 17a. á devānām abhavaḥ ketúr agne mandró víśvāni kāv<i>yāni vidvān |
 17c. práti mártāṁ avāsayo dāmūnā ánu devān rathiró yāsi sādhan ||
 18a. ní duroṇé amṛto márt<i>yānām rájā sasāda vidáthāni sādhan |
 18c. ghṛtápratīka urviyá v<i> adyaud agnír víśvāni kāv<i>yāni vidvān ||

.H:Aṣṭaka II.8.16...Rig Veda...Maṇḍala 3.1.-

- 19a. á no gahi sakh<i>yébhiḥ śivébhir mahān mahībhir ūtībhiḥ saraṇyān |
 19c. asmé rayím bahulám sámtarutram suvācam bhāgám yaśásam kṛdhī naḥ ||
 20a. etá te agne jánimā sánāni prá pūrv<i>yāya nūtanāni vocam |
 20c. mahānti vṛṣṇe sávanā kṛtémā jánmañ-janman níhito jātávedāḥ ||
 21a. jánmañ-janman níhito jātávedā víśvāmitrebhir idhyate ájasraḥ |
 21c. tásya vayám sumataú yajñíyasy<a> <á>pi bhadré saumanasé s<i>yāma ||
 22a. imám yajñám sahasāvan t<u>vám no devatrā dhehi suktrato ráraṇaḥ |
 22c. prá yaṁsi hotar bṛhatír íšo no <á>gne máhi drávinam á yajasva ||
 23a. ílām agne purudāmsam saním góḥ śásvattamám hávamānāya sādha |
 23c. s<i>yān naḥ sūnús tánayo vijáivā <á>gne sá te sumatír bhūt<u> asmé ||

3.2 (236). To Vaiśvānara from Viśvāmitra Gāthina
 jagatī

- 1a. vaiśvānarāya dhiśāṇām ṛtāvṛdhe ghṛtám ná pūtám agnáye janāmasi |
 1c. dvitá hótāram mánuṣaś ca vāgháto dhiyá rátham ná kúlísaḥ sám ṛṇvati ||
 2a. sá rocayaj janúṣā ródasī ubhé sá māt<a>rór abhavat putrá íḍ<i>yah |
 2c. havyaváḷ agnír ajáras cánohito dūlábho viśám átithir vibhāvasuḥ ||
 3a. krátvā dáksasya táruṣo vídharmaṇi devāso agníṁ janayanta cíttibhiḥ |
 3c. rurucānám bhānúnā jyótiṣā mahám átyam ná vájam saniṣyānn úpa bruve ||
 4a. á mandrásya saniṣyānto váreṇ<i>yam vṛñímáhe áhrayam vájam ṛgmíyam |
 4c. rātím bhígūṇām usíjam kavíkratum agníṁ rájantam div<i>yéna sóciṣā ||
 5a. agníṁ sumnáya dadhire puró jánā vājaśravasam ihá vṛktábarhiṣaḥ |
 5c. yatásrucaḥ surúcam víśvádev<i>yam rudrám yajñānām sādhadīṣṭim apásām ||
 6a. p<á>v<ā>kaśoce táva hí kṣáyam pári hótar yajñéṣu vṛktábarhiṣo nárah |
 6c. ágne dúva ichámānāsa āp<i>yam úpāsate dráviṇam dhehi tébh<i>yah ||
 7a. á ródasī aprṇad á s<ú>var maháj jātám yád enam apáso ádhārayan |
 7c. só adhvarāya pári ṇiyate kavír átyo ná vajasātaye cánohitaḥ ||
 8a. namasyáta havyádātīm s<u>adhvarám duvasyáta dām<i>yam jātávedasam |
 8c. rathír ṛtásya bṛható vícarṣaṇir agnír devānām abhavat puróhitaḥ ||
 9a. tísro yahváya samídhaḥ párijmano <a>gnér apunann usíjo ámṛtyavaḥ |
 9c. tāsām ékām ádadhur márt<i>ye bhújam ulokám u dvé úpa jámím íyatuḥ ||
 10a. viśám kavím víspátim mánuṣír íṣaḥ sám sīm akrṇvan svádhitim ná téjase |
 10c. sá udvátó nivátó yāti véviṣat sá gárbham eṣú bhúvaneṣu dīdharat ||

- 11a. sá jinvate jaṭháreṣu prajāñivān vṛṣā citréṣu nānadan ná simhāḥ |
 11c. vaiśvānarāḥ pṛthupājā ámart<i>yo vásu rātnā dāyamāno ví dāśúṣe ||
 12a. vaiśvānarāḥ pratnāthā nākam āruhad divás pṛsthám bhāndamānaḥ sumānmabhiḥ |
 12c. sá pūrvaváj janāyañ jantáve dhānaṃ samānám ájmam pár<i> eti jágrvih ||
 13a. ṛtāvānaṃ yajñíyaṃ vípram ukth<i>yam á yám dadhé mātariśvā diví kṣáyam |
 13c. tám citráyāmaṃ háríkeśam īmahe sudītím agnīm suvitāya návyase ||
 14a. śúcim ná yāmann iṣirāṃ s<u>vardṛśaṃ ketúm divó rocanasthām uṣarbúddham |
 14c. agnīm mūrdhānaṃ divó ápratiṣkutaṃ tám īmahe námasā vājínam bṛhát ||
 15a. mandrām hótāraṃ śúcim ádvayāvinam dāmūnasam ukth<i>yam viśvácarṣanim |
 15c. rátham ná citráṃ vápuṣāya darśatám mánurhitam sádam íd rāyá īmahe ||

.H:Aṣṭaka II.8.20...Rig Veda...Maṇḍala 3.3.-

3.3 (237). To Vaiśvānara from Viśvāmitra Gāthina

jagatī

- 1a. vaiśvānarāya pṛthupājase vípo rātnā vidhanta dharúṇeṣu gātave |
 1c. agnír hí devāñ amṛto duvasyát<i> áthā dhármāṇi sanātā ná dūduṣat ||
 2a. antár dūtó ródasī dasmá īyate hótā níṣatto mánuṣaḥ puróhitaḥ |
 2c. kṣáyam bṛhántam pári bhūṣati dyúbhir devébhír agnír iṣitó dhiyāvasuḥ ||
 3a. ketúm yajñānām vidáthasya sādhanam vípraso agnīm mahayanta cíttibhiḥ |
 3c. ápāṃsi yásminn ádhi saṃdadhúr gíras tásmin sumnāni yájamāna á cake ||
 4a. pitá yajñānām ásuro vipāscítam vimānam agnír vayúnam ca vāghátam |
 4c. á viveśa ródasī bhūrivarpasā purupriyó bhandate dhāmabhiḥ kavíḥ ||
 5a. candrám agnīm candrārathaṃ hárivrataṃ vaiśvānarám apsuśadam s<u>varvídám |
 5c. vigāhām túṛṇim táviṣibhir ávṛtam bhūṛṇim devāsa ihá suśríyam dadhuḥ ||
 6a. agnír devébhír mánuṣas ca jantúbhis tanvāno yajñám purupésasam dhiyá |
 6c. rathír antár īyate sādhadīṣibhir jīró dāmūnā abhiśasticātanaḥ ||
 7a. ágne járasva s<u>apatyá āyun<i> ūrjá pinvasva sám iṣo didīhi naḥ |
 7c. vāyāṃsi jinva bṛhatás ca jāgrva usíg devānām ási sukrátur vipām ||
 8a. viśpátim yahvám átithim nárah sádā yantāraṃ dhīnám usíjam ca vāghátam |
 8c. adhvarāṇam cétanam jātávedasam prá śamsanti námasā jūtíbhír vṛdhé ||
 9a. vibhāvā deváḥ surānaḥ pári kṣitír agnír babhūva śávasā sumádrathaḥ |
 9c. tásya vratāni bhūripoṣiṇo vayám úpa bhūṣema dáma á suvṛktíbhíḥ ||
 10a. vaiśvānara táva dhāmān<i> á cake yébhíḥ s<u>varvíd bhavo vicakṣaṇa |
 10c. jātá ápṛṇo bhúvanāni ródasī ágne tá vísvā paribhūr asi tmánā ||
 11a. vaiśvānarásya daṃsānābh<i>yo bṛhád áriṇád ékaḥ s<u>apasyáyā kavíḥ |
 11c. ubhá pitārā maháyann ajāyat<a> <a>gnír dyāvāpṛthiví bhūriretasā ||

3.4 (238). Āpri Hymn from Viśvāmitra Gāthina

triṣṭubh

- 1a. samít-samit sumánā bodh<i> asmé śucā-śucā sumatīm rāsi vásvaḥ |
 1c. ā deva devān yajáthāya vakṣi sákhā s khīn sumánā yakṣ<i> agne ||
 2a. yám devāsas trír áhann āyájante divé-dive váruṇo mitró agníḥ |
 2c. sémám yajñám mádhumantaṃ kṛdhī nas tánūnapād ghṛtáyoniṃ vidhántam ||
 3a. prá dídhitir viśvāvārā jigāti hótāram iláḥ prathamám yájadhyai |
 3c. áchā námobhir vṛṣabhám vandádhyai sá devān yakṣad iṣitó yájīyān ||
 4a. ūrdhvó vām gātúr adhvaré akār<i> ūrdhvā śocīṃṣi prásthitā rájāṃsi |
 4c. divó vā nābhā n<i> asādi hótā strñīm hi devávyacā ví barhíḥ ||
 5a. saptá hotrāṇi mánasā vṛñānā ínvanto víśvam práti yann ṛténa |
 5c. nṛpésaso vidátheṣu prá jātā abh.,mám yajñám ví caranta pūrvīḥ ||
 6a. ā bhādamāne uśásā úpāke utá smayete tan<ú>vā vírūpe |
 6c. yáthā no mitró váruṇo jújoṣad índro marútvām utá vā máhobhiḥ ||
 7a. daívyā hótārā prathamā n<i> ṛñje saptá pṛkṣāsah svadháyā madanti |
 7c. ṛtám śáṃsanta ṛtám ít tá āhur ánu vratám vratapā dídh<i>yānāḥ ||

.H:Aṣṭaka II.8.24...Rig Veda...Maṇḍala 3.4.-

- 8a. ā bhāratī bhāratībhiḥ sajóṣā ilā devaír manuṣ<i>yebhir agníḥ |
 8c. sárasvatī sárasvatébhīr arvāk tísro devír barhír édám sadantu ||
 9a. tán nas turípam ádha poṣayitnú déva tvaṣṭar ví rarānāḥ s<i>yasva |
 9c. yáto vírāḥ karman<i>yah sudákṣo yuktágrāvā jáyate devákāmaḥ ||
 10a. vānaspate <á>va sṛjopa devān agnír havíḥ sámítā sūdayāti |
 10c. séd u hótā satyátaro yajāti yáthā devānām jánimāni véda ||
 11a. ā yāh<i> agne samidhānó arvān índreṇa devaíḥ sarátham turébbhiḥ |
 11c. barhír na āstām áditih suputrā svāhā devá amṛtā mādayantām ||

3.5 (239). To Agni from Viśvāmitra Gāthina
 triṣṭubh

- 1a. prá<i> agnír uśásāś cékitāno <á>bodhi vípraḥ padavíḥ kavīnām |
 1c. pṛthupājā devayádbhiḥ sámiddho <á>pa dvārā támaso váhnir āvaḥ ||
 2a. pr<á> <i>d <u> agnír vāvṛdhe stómebhīr gīrbhí stotīñām namas<i>ya ukthaíḥ |
 2c. pūrvír ṛtásya samdṛśás cakānāḥ sám dūtó adyaud uśaso viroké ||
 3a. ádhāy<i> agnír mānuṣīṣu vikṣ<ú> apām gárbho mitrá ṛténa sádhan |
 3c. ā haryató yajatáh sán<u> asthād ábhūd u vípro háv<i>yo matīnām ||
 4a. mitró agnír bhavati yát sámiddho mitró hótā váruṇo jātávedāḥ |
 4c. mitró adhvaryúr iṣiró dāmūnā mitráḥ síndhūnām utá párvatānām ||
 5a. páti priyám ripó ágram padám véḥ páti yahvās cáraṇam sūr<i>yasya |
 5c. páti nābhā saptásīrṣāṇam agníḥ páti devānām upamādam ṛsvāḥ ||
 6a. ṛbhús cakra íd<i>yam cāru náma víśvāni devó vayúnāni vidván |
 6c. sasásya cárma ghṛtávat padám vés tát íd agní rakṣat<i> áprayuchan ||
 7a. ā yónim agnír ghṛtávantam asthāt pṛthúpragāṇam usántam usānāḥ |

- 7c. dí<i> yānaḥ śúcir ṛṣvāḥ p<a>v<ā>kāḥ pūnaḥ-punar mātārā nāvyaśī kaḥ ||
 8a. sadyó jātá oṣadhībhīr vavakṣe yādī vārdhanti pras<ú>vo ghr̥téna |
 8c. āpa iva pravātā śúmbhamānā uruśyād agnīḥ pit<a>rór upásthe ||
 9a. úd u ṣṭutāḥ samīdhā yahvó adyaud vārṣman divó ádhi nābhā pṛthivyāḥ |
 9c. mitró agnīr í<i>yo mātariśv<ā> á dūtó vakṣad yajáthāya devān ||
 10a. úd astambhīt samīdhā nākam ṛṣvo <a>gnīr bhāvann uttamó rocanānām |
 10c. yādī bhṛgubhyāḥ pári mātariśvā gūhā sántaṃ havyaavāhaṃ samīdhé ||
 11a. īlām agne purudāmsaṃ sanīm góḥ śaśvattamām hávamānāya sādha |
 11c. s<i>yān naḥ sūnús tánayo vijāvá <á>gne sá te sumatír bhūt<u> asmé ||

3.6 (240). To Agni from Viśvāmitra Gāthina triṣṭubh

- 1a. prá kāravo mananá vacyámānā devadr̥cīm̐ nayata devayántaḥ |
 1c. dakṣiṇāvād vājīnī prá<i> eti havír bhārant<i> agnáye ghr̥tācī ||
 2a. á ródasī apr̥ṇā jāyamāna utá prá rikthā ádha nú prayajyo |
 2c. divás cid agne mahiná pṛthivyā vacyántām te vāhnayaḥ saptájihvāḥ ||
 3a. d<i>yaús ca tvā pṛthivī yajñíyāso ní hótāraṃ sādyaante dāmāya |
 3c. yādī víso mánuṣīr devayántīḥ práyasvatír īlate śukráṃ arcīḥ ||

.H:Aṣṭaka II.8.26...Rig Veda...Maṇḍala 3.6.-

- 4a. mahán sadhásthe dhruvá á níṣatto <a>ntár dyāvā māhine háryamāṇaḥ |
 4c. áskre sapátnī ajāre ámrkte sabardúghe urugāyasya dhenú ||
 5a. vratá te agne maható mahāni táva krátvā ródasī á tatantha |
 5c. t<u>vám dūtó abhavo jāyamānas t<u>vám netá vṛṣabha carṣaṇīnām ||
 6a. ṛtasya vā keśínā yog<i>yābhīr ghr̥tasnūvā róhitā dhurí dhiṣva |
 6c. áth<a> á vaha devān deva víśvān s<u>adhvará kṛṇuhi jātavedaḥ ||
 7a. divás cid á te rucayanta rokā uśó vibhātír ánu bhāsi pūrvīḥ |
 7c. apó yád agna usádhag váneṣu hótur mandrāsya panáyanta devāḥ ||
 8a. uraú vā yé antárikṣe mādanti divó vā yé rocané sánti devāḥ |
 8c. ūmā vā yé suhāvāso yájatrā āyemiré rath<i>yo agne áśvāḥ ||
 9a. aībhīr agne saráthaṃ yāh<i> arvān nānārathám vā vibhávo h<i> áśvāḥ |
 9c. pátnīvatas trimśataṃ trīmś ca devān anuṣvadhám á vaha mādáyasva ||
 10a. sá hótá yasya ródasī cid urvī yajñám-yajñam abhí vṛdhé gr̥ñtāḥ |
 10c. prácī adhvaréva tasthatuḥ suméke ṛtāvarī ṛtájātasya satyé ||
 11a. īlām agne purudāmsaṃ sanīm góḥ śaśvattamām hávamānāya sādha |
 11c. s<i>yān naḥ sūnús tánayo vijāvá <á>gne sá te sumatír bhūt<u> asmé ||

3.7 (241). To Agni from Viśvāmitra Gāthina triṣṭubh

- 1a. prá yá ārúḥ śitiprṣṭhásya dhāsér á mātārā viviśuḥ saptá vāñṭīḥ |
1c. parikṣítā pitārā sám carete prá sarsrāte dīrghám āyuh prayákṣe ||
2a. divákṣaso dhenávo vṛṣṇo áśvā devír á tasthau mádhumad váhantīḥ |
2c. ṛtásya tvā sádasi kṣemayántam pár<i> ékā carati vartanīm gauḥ ||
3a. á sīm arohat suyámā bhávantīḥ pátiś cikitván rayivíd rayīñām |
3c. prá nīlaprṣṭho atasásya dhāsés tá avāsayat purudhápratīkaḥ ||
4a. máhi tvāṣṭrám ūrjáyantīr ajuryám stabhūyámānaḥ vaháto vahanti |
4c. v<i> áṅgebhír didyutānāḥ sadhástha ékām iva ródasī á viveśa ||
5a. jānánti vṛṣṇo aruśásya sévam utá bradhnásya śásane raṇanti |
5c. divorúcaḥ surúco rócāmānā ílā yéśam gán<i>yā máhinā gīḥ ||
6a. utó pitṛbhyām pravídānu ghóṣam mahó mahádbhyām anayanta śūśám |
6c. ukṣá ha yátra pári dhānam aktór ánu svám dhāma jaritúr vavákṣa ||
7a. adhvaryúbhiḥ pañcábhiḥ saptá víprāḥ priyám rakṣante níhitam padám véḥ |
7c. práñco madant<i> ukṣāno ajuryá devá devánām ánu hí vratá gūḥ ||
8a. daívya hótārā prathamā n<i> ṛñje saptá pṛkṣásah svadháyā madanti |
8c. ṛtām sámśanta ṛtám ít tá āhur ánu vratām vratapá dīdh<i>yānāḥ ||
9a. vṛṣāyānte mahé átyāya pūrvír vṛṣṇe citrāya raśmáyaḥ suyāmāḥ |
9c. déva hotar mandrátaraś cikitván mahó deván ródasī éhá vakṣi ||
10a. pṛkṣáprayajo draviṇaḥ suvácāḥ suketáva uśaso revád ūśuḥ |
10c. utó cid agne mahinā pṛthivyāḥ kṛtām cid énaḥ sám mahé daśasya ||
11a. ílām agne purudámśam sanīm góḥ śaśvattamám hávamānāya sādha |
11c. s<i>yān naḥ sūnús tánayo vijávä <á>gne sá te sumatír bhūt<u> asmé ||

H:Aṣṭaka III.1.3...Rig Veda...Maṇḍala 3.8.-

3.8 (242). To the sacrificial stake, (1-5), the sacrificial stakes (6 7 9 10),
or the Viśve Devās from Viśvāmitra Gāthina
triṣṭubh. 3. 7 anuṣṭubh

- 1a. añjánti tvám adhvaré devayánto vānaspate mádhunā daív<i>yena |
1c. yád ūrdhvás tiṣṭhā dráviṇehá dhattād yád vā kṣáyo mātúr asyá upásthe ||
2a. sámiddhasya śráyamāṇaḥ purástād bráhma vanvāno ajáram suvīram |
2c. āré asmád ámatim bádhamāna úc chrayasva mahaté saúbhagāya ||
3a. úc chrayasva vanaspate vārṣman pṛthiv<i>yá ádhi |
3c. sūmitī mīyámāno várco dhā yajñāvāhase ||
4a. yúvā suvāsāḥ párivīta āgāt sá u śréyān bhavati jáyamānaḥ |
4c. tám dhírāsaḥ kavāya ún nayanti s<u>ādh<i>yo mánasā devayántaḥ ||
5a. jātó jāyate sudinatvé áhnām samaryá á vidáthe várdhamānaḥ |
5c. punánti dhírā apáso manīśá devayá vípra úd iyarti vácām ||
6a. yān vo náro devayánto nimimyúr vānaspate svádhítir vā tatákṣa |
6c. té devásah sváravas tasthivāmsah prajávad asmé didhiṣantu rátnam ||
7a. yé vṛkṇāso ádhi kṣámi nímitāso yatásrucaḥ |

- 7c. té no v<i>yantu vār<i>yam devatrā kṣetrasādhasaḥ ||
8a. ādityā rudrā vásavaḥ sunīthā dyāvākṣāmā pṛthivī antárikṣam |
8c. sajóśaso yajñám avantu devā ūrdhvám kṛṇvant<u> adhvarásya ketúm ||
9a. haṃsā iva śr<a><y><i>ñisó yátānāḥ śukrá vásānāḥ sváravo na āguḥ |
9c. unnīyámānāḥ kavíbhīḥ purástād devā devánām ápi yanti páthaḥ ||
10a. śṛṅgāñīvec chrṅgínām sám dadṛśre caśálavantaḥ sváravaḥ pṛthivyám |
10c. vāghádbhīr vā vihavé śróśamānā asmāñ avantu pṛtanáj<i>yeṣu ||
11a. vānaspate śatávalśo ví roha sahásvavalśā ví vayám ruhema |
11c. yám tvám ayám svádhitis téjamānaḥ prañináya mahaté saúbhagāya ||

3.9 (243). To Agni from Viśvāmitra Gāthina
1-8 bṛhatī. 9 triṣṭubh

- 1a. sákhāyas tvā vavṛmahe devám mártāsa ūtāye |
1c. apām nápātaḥ subhágam sudíditiḥ suprátūrtim anehásam ||
2a. kāyamāno vanā t<u>vām yán mātṛ jagann apāḥ |
2c. ná tát te agne pramīṣe nivártanaḥ yád dūrē sánn ihābhavaḥ ||
3a. áti tṛṣtām vavakṣith<a> <á>thaivá sumánā asi |
3c. prá-prānyé yánti pár<i> anyá āsate yéśam sakhyé ási śritāḥ ||
4a. īyivāmsam áti srídhaḥ śásvatīr áti saścátaḥ |
4c. án v im avindan niciráso adrúho <a>psú simhám iva śritám ||
5a. sasṛvāmsam iva tmánā <a>gním itthā tiróhitam |
5c. aínaḥ nayan mātārisvā parāváto devébhyo mathitám pári ||
6a. tám tvā mártā agrbhṇata devébhyo havyavāhana |
6c. vísvān yád yajñāñ abhipási mānuṣa táva krátvā yaviṣth<i>ya ||
7a. tád bhadrám táva daṃsānā pākāya cic chadayati |
7c. t<u>vām yád agne paśávaḥ samāsate sámiddham apiśarvaré ||
8a. ā juhotā s<u>adhvarám śírám p<a>v<ā>kásociṣam |
8c. āśúm dūtám ajirám pratnám íd<i>yam śruṣṭí devám saparyata ||
9a. trīṇi śatā trī sahásvāñ<i> agnīm trimśac ca devā náva cāsaparyan |
9c. aúkṣan ghr̥taír ástr̥ṇan barhír asmā ád íd dhótāram n<i> asādayanta ||

.H:Aṣṭaka III.1.7...Rig Veda...Maṇḍala 3.10.-

3.10 (244). To Agni from Viśvāmitra Gāthina
uṣṇih

- 1a. t<u>vām agne manīṣīnaḥ samrājāḥ carṣaṇīnām |
1c. devám mártāsa indhate sám adhvaré ||
2a. t<u>vām yajñés<u> ṛtvījam ágne hótāram īlate |
2c. gopā ṛtāsya dīdihi s<u>vé dáme ||
3a. sá ghā yás te dádaśati sámídhā jātāvedase |

- 3c. só agne dhatte suvíryaṃ sá puṣyati ||
 4a. sá ketúr adhvarāṇām agnír devébhír ā gamat |
 4c. añjānāḥ saptá hótṛbhír havīṣmate ||
 5a. prá hótṛe pūrv<i>yāṃ váco <a>gnáye bharatā bṛhát |
 5c. vipāṃ jyótīṃṣi bíbhṛate ná vedhāse ||
 6a. agníṃ vardhantu no gíro yáto jáyata ukth<i>yah |
 6c. mahé vājāya dráviṇāya darśatāḥ ||
 7a. ágne yájiṣtho adhvaré devān devayaté yaja |
 7c. hótā mandró ví rājas<i> áti srídhaḥ ||
 8a. sá naḥ p<a>v<ā>ka dīdhi dyumád asmé suvír<i>yam |
 8c. bhāvā stotṛbhyo ántamaḥ s<u>astáye ||
 9a. tám tvā víprā vipanyávo jāgrvāṃsaḥ sám indhate |
 9c. havyavāham ámart<i>yam sahovídham ||

3.11 (245). To Agni from Viśvāmitra Gāthina
 gāyatrī

- 1a. agnír hótā puróhito <a>dhvarásya vícarṣaṇiḥ |
 1c. sá veda yajñám ānuṣák ||
 2a. sá havyavāḷ ámart<i>ya usíg dūtás cánohitaḥ |
 2c. agnír dhiyá sám ṛṇvati ||
 3a. agnír dhiyá sá cetati ketúr yajñásya pūrv<i>yāḥ |
 3c. árthaṃ h<i> asya tarāṇi ||
 4a. agníṃ sūnúṃ sánaśrutam sáhaso jātávedasam |
 4c. váhniṃ devá akrṇvata ||
 5a. ádābh<i>yah puraetá víśám agnír mānuṣīṇām |
 5c. túṛṇī ráthaḥ sádā návaḥ ||
 6a. sāhvān víśvā abhiyújaḥ krátur devānām ámrktaḥ |
 6c. agnís tuvíśravastamaḥ ||
 7a. abhí práyāṃsi váhasā dāśvám̃ ásnoti márt<i>yah |
 7c. kṣáyam p<a>v<ā>kásociṣaḥ ||
 8a. pári víśvāni súdhitā <a>gnér ásyāma mánmabhiḥ |
 8c. víprāso jātávedasaḥ ||
 9a. ágne víśvāni vār<i>yā vājeṣu saniṣāmahe |
 9c. t<u>vé devāsa érire ||

3.12 (246). To Indra and Agni from Viśvāmitra Gāthina
 gāyatrī

- 1a. índrāgnī ā gataṃ sutám gīrbhír nábho váreṇ<i>yam |
 1c. asyá pātam dhiyéṣitā ||
 2a. índrāgnī jaritúḥ sácā yajñó jigāti cétaṇaḥ |
 2c. ayá pātam imám sutám ||

- 3a. índram agníṃ kavichádā yajñásya jūt<i>yá vṛṇe |
3c. tā sómasyehá tṛmpatām ||

.H:Aṣṭaka III.1.11...Rig Veda...Maṇḍala 3.12.-

- 4a. tośá vṛtrahána huve sajítvānāparājītā |
4c. indrāgnī vājasátamā ||
5a. prá vām arcant<i> ukthíno nīthāvído jaritāraḥ |
5c. indrāgnī íṣa á vṛṇe ||
6a. indrāgnī navatím púro dāsápatnīr adhūnutam |
6c. sākám ékena kármaṇā ||
7a. indrāgnī ápasas pár<i> úpa prá yanti dhítayaḥ |
7c. ṛtásya path<i>yā ánu ||
8a. indrāgnī taviśāṇi vām sadhásthāni práyāṃsi ca |
8c. yuvór aptúr<i>yam hitám ||
9a. indrāgnī rocanā diváḥ pári vājeṣu bhūṣathaḥ |
9c. tád vām ceti prá vīr<i>yam ||

3.13 (247). To Agni from Ṛṣabha Vaiśvāmitra
anuṣṭubh

- 1a. prá vo deváy<a> <a>gnáye bárhiṣṭham arc<a> <a>smāi |
1c. gámad devébhīr á sá no yájiṣṭho barhír á sadat ||
2a. ṛtāvā yásya ródasī dáksam sácanta útayaḥ |
2c. havíśmantas tám īlate tám saniṣyánto <á>vase ||
3a. sá yantá vípra eṣām sá yajñánām áthā hí śáḥ |
3c. agníṃ tám vo duvasyata dātā yó vānitā maghám ||
4a. sá naḥ śármāṇi vītáye <a>gnír yachatu sámamā |
4c. yáto naḥ pruṣṇávad vásu diví kṣitíbhyo aps<ú> á ||
5a. dīdiváṃsam pūrv<i>yam vásvībhīr asya dhítúbhīḥ |
5c. ṛkvāṇo agníṃ indhate hótāraṃ viśpátim viśám ||
6a. utá no bráhmaṇa aviṣa ukthéṣu devahūtamaḥ |
6c. sám naḥ śocā marúdvṛdho <á>gne sahasrasátamaḥ ||
7a. nú no rāsva sahásravat tokávat puṣṭimád vásu |
7c. dyumád agne suvír<i>yam vārṣiṣṭham ánupekṣitam ||

3.14 (248). To Agni from Ṛṣabha Vaiśvāmitra
triṣṭubh

- 1a. á hótā mandró vidáthān<i> asthāt satyó yájvā kavítamaḥ sá vedhāḥ |
1c. vidyúdrathaḥ sáhasas putró agníḥ śocíṣkeśaḥ pṛthivyām pájo áret ||

- 2a. áyāmi te námaüktim juṣasva ṛtāvas túbhya° cétate sahasvaḥ |
 2c. vidvāṁ ā vakṣi vidúṣo ní ṣatsi mádhya ā barhír ūtáye yajatra ||
 3a. drávatāṁ ta uṣásā vājáyantī ágne vātasya path<i>yābhir ácha |
 3c. yát sīm añjānti pūrv<i>yám havírbhir ā vandhúreva tastatur duroṇé ||
 4a. mitrás ca túbhyaṁ váruṇaḥ sahasvo <a>gne víśve marútaḥ sumnám arcan |
 4c. yác chocíṣā sahasas putra tíṣṭhā abhí kṣitíḥ pratháyan sūr<i>yo nṛn ||
 5a. vayám te adyá rarimā hí kāmam uttān hastā námasopasádyā |
 5c. yájiṣṭhena mánasā yakṣi devān á sredhatā mánmanā vípro agne ||
 6a. t<u>vād dhí putra sahaso ví pūrvír devásya yánt<i> ūtáyo ví vājāḥ |
 6c. t<u>vám dehi sahasríṇaṁ rayím no <a>droghéṇa vácasā satyám agne ||
 7a. túbhyaṁ dakṣa kavikrato yānīmā déva mártāso adhvare ákarma |
 7c. t<u>vám víśvasya suráthasya bodhi sárvaṁ tād agne amṛta svadehá ||

.H:Aṣṭaka III.1.14...Rig Veda...Maṇḍala 3.15.-

3.15 (249). To Agni from Utkīla Kātya
 triṣṭubh

- 1a. ví pājasā pṛthúnā sóśucāno bādhasva dviśó rakṣáso ámivāḥ |
 1c. suśármaṇo bṛhatáḥ śármaṇi syām agnér ahám suhávasya práñītau ||
 2a. t<u>vám no asyá uṣásō v<i>uṣṭau t<u>vám sūra údite bodhi gopāḥ |
 2c. jánmeva nítyaṁ tánayaṁ juṣasva stómam me agne tan<ú>vā sujāta ||
 3a. t<u>vám nṛcákṣā vṛṣabhānu pūrvīḥ kṛṣṇás<u> agne aruśó ví bhāhi |
 3c. váso néṣi ca párṣi cāt<i> áṁhaḥ kṛdhí no rāyá usíjo yaviṣṭha ||
 4a. áśālho agne vṛṣabhó didīhi púro víśvāḥ saúbhagā samjigīvān |
 4c. yajñásya netá prathamásya pāyór jātavedo bṛhatáḥ suprañīte ||
 5a. áchidrā śárma jaritaḥ purūṇi devāṁ áchā dí<i>yānaḥ sumedhāḥ |
 5c. rátho ná sásnir abhí vakṣi vājāṁ ágne t<u>vám ródasī naḥ suméke ||
 6a. prá pīpaya vṛṣabha jínva vājān ágne t<u>vám ródasī naḥ sudóghe |
 6c. devébhīr deva surúcā rucānó má no mártasya durmatíḥ pári ṣṭhāt ||
 7a. ílām agne purudám̐sam saním góḥ śásvattamám̐ hávamānāya sādha |
 7c. s<i>yān naḥ sūnús tánayo vijāvā <a>gne sá te sumatír bhūt<u> asmé ||

3.16 (250). To Agni from Utkīla Kātya
 bṛhatī alternating with satobṛhatī

- 1a. ayám agnīḥ suvīryasy<a> <i>śe mahāḥ saúbhagasya |
 1c. rāyá íse s<u>apatyásya gómata íse vṛtraháthānām ||
 2a. imám naro marutaḥ saścatā vṛdham yásmin ráyaḥ sévṛdhāsaḥ |
 2c. abhí yé sánti pṛtanāsu dūḍh<i>yo víśvāḥ sátrum ādabhúḥ ||
 3a. sá tvám no rāyāḥ síśīhi mīḍhvo agne suvīryasya |
 3c. túvidyumna vārṣiṣṭhasya prajāvato <a>namīvásya śuśmīnaḥ ||

- 4a. cákrir yó vísvā bhúvanābhí sāsaḥís cákrir devéṣ<u> á dúvaḥ |
 4c. á devéṣu yátata á suvír<i>ya á sám̐sa utá n<ṛ>ṇám ||
 5a. má no agne <á>mataye mávratāyai rīradhaḥ |
 5c. mágótāyai sahasas putra má nide <á>pa dvéṣāms<i> á kṛdhi ||
 6a. śagdhí vājasya subhaga prajāvato <á>gne brható adhvaré |
 6c. sám̐ rāyā bhūyasā srja mayobhúnā túvidyumna yásasvatā ||

3.17 (251). To Agni from Kata Vaiśvāmitra
 triṣṭubh

- 1a. samidhyāmānaḥ prathamānu dhārmā sám aktúbhir ajyate vísvāvāraḥ |
 1c. śocíṣkešo ghr̥tānir̥nik p<a>v<ā>káḥ suyajñó agnír yajáthāya deván ||
 2a. yáthāyajo hotrám agne pṛthivyā yáthā divó jātavedas cikitvān |
 2c. evānéna havíṣā yakṣi deván manuṣvād yajñám prá tiremám adyá ||
 3a. tríṇ<i> áyūṃṣi táva jātavedas tísra ājānīr uśasas te agne |
 3c. tábhir devánām ávo yakṣi vidvān áthā bhava yájamānāya sám̐ yóḥ ||
 4a. agníṃ sudītīṃ sudīśam̐ gr̥ṇānto namasyāmas tvéd<i>yam̐ jātavedaḥ |
 4c. t<u>vām̐ dūtām̐ aratīm̐ havyvāhaṃ devá akr̥ṇvann amṛtasya nábhim̐ ||
 5a. yás tvád dhótā pūrvo agne yájīyān dvitá ca sáttā svadhāyā ca sambhúḥ |
 5c. tásyānu dhārma prá yajā cikitvo <á>tha no dhā adhvarám̐ devāvītau ||

.H:Aṣṭaka III.1.16...Rig Veda...Maṇḍala 3.16.-

3.18 (252). To Agni from Kata Vaiśvāmitra
 triṣṭubh

- 1a. bhāvā no agne sumánā úpetau sákheva sákhye pitáreva sādhuḥ |
 1c. purudrúho hí kṣitáyo jánānām̐ práti pratícīr dahatād árātīḥ ||
 2a. tápo ṣ<ú> agne ántarām̐ amitrān̐ tápā sám̐sam̐ áraruṣaḥ párasya |
 2c. tápo vaso cikitāno acittān̐ ví te tiṣṭhantām̐ ajārā ayāsaḥ ||
 3a. idhménāgna ichámāno ghr̥téna juhómi havyaṃ tárasa bálāya |
 3c. yāvad íṣe bráhmaṇā vándamāna imām̐ dhíyam̐ śataséyāya devīm̐ ||
 4a. úc chocíṣā sahasas putra stutó br̥hád váyaḥ śásamānéṣu dhehi |
 4c. revád agne vísvāmitreṣu sám̐ yór marmr̥jmá te tan<ú>vam̐ bhūri kṛtvaḥ ||
 5a. kṛdhí rátnaṃ susanitar dhánānām̐ sá ghéd agne bhavasi yát sám̐iddhaḥ |
 5c. stotúr duroṇé subhágasya revát sr̥prá karásnā dadhiṣe vápūṃṣi ||

3.19 (253). To Agni from Gāthin Kauśika
 triṣṭubh

- 1a. agníṃ hótāram̐ prá vṛṇe miyédhe gr̥tsam̐ kavīm̐ vísvavídān̐ ámūram̐ |

- 1c. sá no yakṣad devátātā yájīyān rāyé vājāya vanate maghāni ||
 2a. prá te agne havíṣmatīm iyarm<i> áchā sudyumnāṃ rātínīm ghṛtácīm |
 2c. pradakṣiṇíd devátātim urāṇāḥ sám rātíbhīr vásubhīr yajñám aśret ||
 3a. sá téjīyasā mánasā t<u>vóta utá śikṣa s<u>apatyāsya śikṣóḥ |
 3c. ágne rāyó nṛtamasya prábhūtau bhūyāma te suṣtutáyaś ca vásvaḥ ||
 4a. bhūrīni hí tvé dadhiré ánīkā <a>gne devásya yájyavo jánāsaḥ |
 4c. sá á vaha devátātim yaviṣṭha śárdho yád adyá div<i>yám yájāsi ||
 5a. yát tvā hótāram anájan miyédhe niśádáyanto yajáthāya devāḥ |
 5c. sá tvám no agne <a>vitéhá bodh<i> ádhi śrávāmsi dhehi nas tanūṣu ||

3.20 (254). To the Viśve Devās (1-5), and Agni (2-4) from Gāthin Kauśika
 triṣṭubh

- 1a. agnīm uśásam aśvínā dadhikrām v<i>uṣṭiṣu havate váhnir ukthaíḥ |
 1c. sujyótiṣo naḥ śṛṇ<u>vantu devāḥ sajóśaso adhvarám vāvaśānāḥ ||
 2a. ágne trí te vājīnā trí śadhásthā tísraś te jihvá ṛtajāta pūrvīḥ |
 2c. tísra u te tan<ú>vo devávātās tábhīr naḥ páhi gíro áprayuchan ||
 3a. ágne bhūrīni táva jātavedo déva svadhāvo <a>mṛtasya nāma |
 3c. yás ca māyā māyīnām vísvaminva t<u>vé pūrvīḥ samdadhúḥ pṛṣṭabandho ||
 4a. agnír netá bhága iva kṣitínām daívīnām devá ṛtupá ṛtāvā |
 4c. sá vṛtrahá sanáyo víśvávedāḥ páṛṣad víśvāti duritá gṛṇántam ||
 5a. dadhikrām agnīm uśásam ca devīm bṛhaspátīm savitāram ca devám |
 5c. aśvínā mitrávaruṇā bhágaṃ ca vásūn rudrām ādityām ihá huve ||

3.21 (255). To Agni from Gāthin Kauśika

1-4 triṣṭubh. 2-3 anuṣṭubh. 5 satobṛhatī of the virāṭ type

- 1a. imám no yajñám amṛteṣu dheh<i> <i>mā havyā jātavedo juṣasva |
 1c. stokānām agne médaso ghṛtásya hótāḥ práśāna prathamó niśádyā ||
 2a. ghṛtávantaḥ p<a>v<a>ka te stoká ścotanti médasaḥ |
 2c. svádharman devávītaye śréṣṭham no dhehi vár<i>yam ||

.H:Aṣṭaka III.1.21...Rig Veda...Maṇḍala 3.21.-

- 3a. túbhyaṃ stoká ghṛtaścúto <a>gne víprāya sant<i>ya |
 3c. řṣiḥ śréṣṭhaḥ sám idhyase yajñásya právitá bhava ||
 4a. túbhyaṃ ścotant<i> adhrigo śacīva stokāso agne médaso ghṛtásya |
 4c. kavíśastó bṛhatá bhānúnāgā havyā juṣasva medhira ||
 5a. ójīṣṭham te madhyató méda údbhṛtam prá te vayám dadāmahe |
 5c. ścotanti te vaso stoká ádhi tvací práti tām devaśó vihi ||

3.22 (256). To the Purīṣya Agnis from Gāthin Kauśika
triṣṭubh. 4 anuṣṭubh

- 1a. ayāṃ só agnir yāsmiṃ sómam índrah sutāṃ dadhé jaṭhāre vāvasānāḥ |
1c. sahasrīṇaṃ vājam átyaṃ ná sáptiṃ sasavān sán stūyase jātavedaḥ ||
2a. ágne yát te diví várcaḥ pṛthivyāṃ yád oṣadhīṣ<u> aps<ú> á yajatra |
2c. yénántárikṣam ur<ú> ātatántha tveṣāḥ sá bhānúr arṇavó nrcákṣāḥ ||
3a. ágne divó árṇam áchā jigās<i> áchā devāṃ ūciṣe dhīṣṇ<i>yā yé |
3c. yá rocané parástāt sūr<i>yasya yás cāvástād upatíṣṭhanta āpaḥ ||
4a. purīṣ<i>yāso agnáyaḥ prāvaṇébhīḥ sajóṣasaḥ |
4c. juṣántāṃ yajñāṃ adrúho <a>namivá iṣo mahīḥ ||
5a. īlām agne purudāṃsaṃ sanīm góḥ śaśvattamám hávamānāya sādha |
5c. s<i>yān naḥ sūnús tánayo vijāvā <a>gne sá te sumatír bhūt<u> asmé ||

3.23 (257). To Agni from the Bhāratas Devaśravas and Devavāta
triṣṭubh. 3 satobṛhatī

- 1a. nírmathitaḥ súdhita ā sadhásthe yúvā kavír adhvarásya praṇetá |
1c. jūryats<u> agnir ajáro váneṣ<u> átrā dadhe amṛtaṃ jātavedāḥ ||
2a. ámanthiṣṭāṃ bhāratā revád agnīm devaśravā devāvātaḥ sudákṣam |
2c. ágne ví paśya bṛhatábhí rāy<ā> <i>śāṃ no netá bhavatād ánu dyūn ||
3a. dáśa kṣípaḥ pūrv<i>yāṃ sīm ajjjanan sújātam mātṛṣu priyám |
3c. agnīm stuhi daivavātāṃ devaśravo yó jánānām ásad vaśí ||
4a. ní tvā dadhe · vára ā pṛthivyā īlāyās padé sudinatvé áhnām |
4c. dṛśádvatyām mānuṣa āpayāyām sárasvatyām revád agne didīhi ||
5a. īlām agne purudāṃsaṃ sanīm góḥ śaśvattamám hávamānāya sādha |
5c. s<i>yān naḥ sūnús tánayo vijāvā <a>gne sá te sumatír bhūt<u> asmé ||

3.24 (258). To Agni from Viśvāmitra
gāyatrī 1 anuṣṭubh

- 1a. ágne sáhasva pṛtanā abhímātír ápās<i>ya |
1c. duṣṭáras t rann árātír várco dhā yajñāvāhase ||
2a. ágna īlā sám idhyase vītíhotro ámart<i>yaḥ |
2c. juśásva sū no adhvarám ||
3a. ágne dyumnéna jāgrve sáhasaḥ sūnav āhuta |
3c. édám barhīḥ sado máma ||
4a. ágne víśvebhir agnībhir devébhir mahayā gírah |
4c. yajñéṣu yá u cāyávaḥ ||
5a. ágne dá dāsúṣe rayīm vīrávantam páriṇasam |
5c. śíśihí naḥ sūnum taḥ ||

.H:Aṣṭaka III.1.25...Rig Veda...Maṇḍala 3.25.-

3.25 (259). To Agni (1-3 5), Agni and Indra 4) from Viśvāmitra
virāj

- 1a. ágne diváḥ sūnúr asi prácetās tánā pṛthivyā utá viśvávedāḥ |
- 1c. řdhag devāṁ ihá yajā cikitvah ||
- 2a. agníḥ sanoti vīr<í>yāni vidvān sanóti vājam amṛtāya bhūṣan |
- 2c. sá no devāṁ éhá vahā purukṣo ||
- 3a. agnír dyāvāpṛthiví viśvájanye á bhāti deví amṛte ámūrah |
- 3c. kṣāyan vājaiḥ puruścandró námobhiḥ ||
- 4a. ágna índraś ca dāsúšo duroṇé sutāvato yajñám ihópa yātam |
- 4c. ámardhantā somapéyāya devā ||
- 5a. ágne apām sám idhyase duroṇé nítyaḥ sūno sahaso jātavedaḥ |
- 5c. sadhásthāni maháyamāna ūtí ||

3.26 (260). To Vaiśvānara (1-3), the Maruts (4-6), Agni or ātmastuti (7 8) and
the preceptor 9) from Viśvāmitra (1-6 8 9) and Ātman (7)
1-6 jagatī. 7-9 triṣṭubh

- 1a. vaiśvānarām mánasāgnīm nicāy<i>yā havīṣmanto anuṣatyām s<u>varvídāma |
- 1c. sudānuṃ devāṃ rathirāṃ vasūyāvo gīrbhī raṇvāṃ kuśikāso havāmahe ||
- 2a. tám śubhrām agnīm ávase havāmahe vaiśvānarām mātariśvānam ukth<í>yam |
- 2c. bṛhaspátim mánušo devátātaye vípraṃ śrótāram átithim raghuṣyádam ||
- 3a. ásvo ná krāndañ jánibhiḥ sám idhyate vaiśvānarāḥ kuśikébhīr yugé-yuge |
- 3c. sá no agníḥ suvír<í>yam s<u>ásv<í>yam dádhatu rátnam amṛteṣu jágrviḥ ||
- 4a. prá yantu vājās táviṣṭbhīr agnáyaḥ śubhé sámmitślāḥ pṛṣatīr ayukṣata |
- 4c. bṛhadúkṣo marúto viśvávedasaḥ prá vepayanti párvatāṃ ádābh<í>yāḥ ||
- 5a. agniśríyo marúto viśvákrṣṭaya á tveṣám ugrám áva īmahe vayám |
- 5c. té svānīno rudríyā varṣánirṇijah siṃhá ná heśákratavaḥ sudānavaḥ ||
- 6a. vrātaṃ-vrātaṃ gaṇāṃ-gaṇāṃ suśastúbhīr agnér bhāmam marútām ója īmahe |
- 6c. pṛṣadaśvāso anavabhrārādhaso gántāro yajñám vidátheṣu dhírāḥ ||
- 7a. agnír asmi jánmanā jātāvedā ghṛtām me cákṣur amṛtam ma āsán |
- 7c. arkás tridhātū rájaso vimāno <á>jasro gharmó havír asmi náma ||
- 8a. tribhīḥ pavítirair ápupod dh<í> arkām hṛdá matīm jyótir ánu prajānán |
- 8c. várṣiṣṭhaṃ rátnam akrta svadhābhīr ád íd dyāvāpṛthiví páry apaśyat ||
- 9a. śat dhāram útsam ákṣiyamāṇam vipascítam pitāram vakt<u>vānām |
- 9c. melím mādantam pit<a>rór upásthe tám rodasī pipṛtaṃ satyavācam ||

3.27 (261). To Agni (2-15); same or the seasons (1) from Viśvāmitra
gāyatrī

- 1a. prá vo vājā abhidyavo havīṣmanto ghṛtāc<i>yā |
 1c. devāñ jigāti sumnayúḥ ||
 2a. īle agnīm vipaścītaṃ girā yajñāsya sādhanam |
 2c. śruṣṭivānaṃ dhītāvānam ||
 3a. āgne śakēma te vayāṃ yāmaṃ devāsya vājīnaḥ |
 3c. āti dvēṣāmsi tarema ||
 4a. samidhyāmāno adhvaré <a>gnīḥ p<a>v<ā>kā īd<i>yah |
 4c. śociṣkeśas tām īmahe ||
 5a. pṛthupājā mart<i>yo ghṛtānirṇik s<ú>āhutaḥ |
 5c. agnīr yajñāsya havyvāt ||
 6a. tām sabādho yatāruca itthā dhiyā yajñāvantaḥ |
 6c. ā cakrur agnīm ūtāye ||

.H:Aṣṭaka III.1.28...Rig Veda...Maṇḍala 3.27.-

- 7a. hótā devó ámart<i>yah purástād eti māyāyā |
 7c. vidáthāni pracodāyan ||
 8a. vājī vājeṣu dhīyate <a>dhvarēṣu prá nīyate |
 8c. vípro yajñāsya sādhanah ||
 9a. dhiyā cakre vāreṇ<i>yo bhūtānāṃ gārbham ā dadhe |
 9c. dáksasya pitāraṃ tánā ||
 10a. ní tvā dadhe vāreṇ<i>yam dáksasyeḷā sahaskṛta |
 10c. āgne sudītúm uśíjam ||
 11a. agnīm yantúram aptúram ṛtāsya yóge vanúṣah |
 11c. víprā vājaiḥ sám indhate ||
 12a. ūrjó nāpātam adhvaré dīdivāṃsam úpa dyāvi |
 12c. agnīm īle kavíkratum ||
 13a. īlén<i>yo namas<i>yas tirás tāmāmsi darśatāḥ |
 13c. sám agnīr idhyate víṣā ||
 14a. víṣo agnīḥ sám idhyate <á>śvo ná devavāhanaḥ |
 14c. tām havīṣmanta īlate ||
 15a. víṣaṇaṃ tvā vayāṃ vṛṣan vṛṣaṇaḥ sám idhīmahi |
 15c. āgne dīd<i>yatam bṛhāt ||

3.28 (262). To Agni from Viśvāmitra

1 2 6 gāyatrī. 3 uṣṇih. 4 triṣṭubh. 5 jagatī

- 1a. āgne juṣasva no havīḥ puroḷāśam jātavedaḥ |
 1c. prātaḥsāvé dhiyāvaso ||
 2a. puroḷā agne pacatás túbhyaṃ vā ghā páriṣkṛtaḥ |
 2c. tām juṣasva yaviṣṭh<i>ya ||

- 3a. ágne vīhī puroḷásam áhutam tiróahn<i>yam |
 3c. sáhasaḥ sūnúr as<i> adhvaré hitāḥ ||
 4a. mádhyaṃdine sávane jātavedaḥ puroḷásam ihá kave juśasva |
 4c. ágne yahvásyā táva bhāgadhéyaṃ ná prá minanti vidátheṣu dhīrāḥ ||
 5a. ágne tṛtīye sávane hí kániṣaḥ puroḷásam sahasaḥ sūnav áhutam |
 5c. áthā devéṣ<u> adhvarám vipanyáyā dhā rátnavantam amṛteṣu jágrvim ||
 6a. ágne vṛdhān áhutim puroḷásam jātavedaḥ |
 6c. juśásva tiróahn<i>yam ||

3.29 (263). To Agni (1-4 6-16), Agni or the priests 5) from Viśvāmitra
 triṣṭubh. 1 4 10 12 anuṣṭubh. 6 11 14 15 jagatī

- 1a. ástīdám adhimánthanam ásti prajānanam kṛtām |
 1c. etām viśpátnīm ā bhar<a> <a>gnīm manthāma pūrváthā ||
 2a. arāṇ<i>yor níhito jātávedā gárbha iva súdhito garbhīṇīṣu |
 2c. divé-diva íd<i>yo jágrvadbhir havīṣmadbhir manuṣ<i>yebhir agníḥ ||
 3a. uttānāyām áva bharā cikivān sadyāḥ právītā vīṣaṇam jajāna |
 3c. aruśástūpo rúsad asya pája ílāyās putró vayúne 'janiṣṭa ||
 4a. ílāyās tvā padé vayám nābhā pṛthiv<i>yā ádhi |
 4c. jātavedo ní dhīmah<i> ágne havýāya vólhave ||
 5a. mánthatā naraḥ kavīm ádvayantam prácetasam amṛtam suprátīkam |
 5c. yajñásya ketúm prathamám purástād agníṃ naro janayatā suśévam ||
 6a. yádī mánthanti bāhúbhir ví rocate <á>svo ná vāj<í> aruśó váneṣ<u> ā |
 6c. citró ná yāman aśvínor ánivṛtaḥ pári vṛṇakt<i> áśmanas tṛṇā dáhan ||
 7a. jātó agní rocate cékitāno vājī vípraḥ kavīśastāḥ sudānuḥ |
 7c. yám devāsa íd<i>yam viśvavidam havyvāham ádadhur adhvaréṣu ||

.H:Aṣṭaka III.1.32...Rig Veda...Maṇḍala 3.29.-

- 8a. sída hotaḥ svá uloké cikivān sādáyā yajñám sukrtásya yónau |
 8c. devāvír devān havīṣā yajās<i> ágne bṛhád yájamāne váyo dhāḥ ||
 9a. kṛṇóta dhūmám vīṣaṇam sakhāyo <á>sredhanta itana vājam ácha |
 9c. ayám agníḥ pṛtanāṣāṭ suvíro yéna devāso áсахanta dásyūn ||
 10a. ayám te yónir ṛtvíyo yáto jātó árocathāḥ |
 10c. tám jānānn agna ā sīd<a> <á>thā no vardhayā gírah ||
 11a. tánūnápād ucyate gárbha āsuró nārāsámso bhavati yád vijāyate |
 11c. mātariśvā yád ámimīta mātari vātasya sárgo abhavat sárīmaṇi ||
 12a. sunirmáthā nírmathitaḥ sunidhā níhitaḥ kavīḥ |
 12c. ágne s<u>adhvarā kṛṇu devān devayaté yaja ||
 13a. ájījanann amṛtam márt<i>yāso <a>sremāṇam tarāṇim vīlújambham |
 13c. dása svásāro agrúvaḥ samīcīḥ púmāmsam jātám abhí sám rabhante ||
 14a. prá saptáhotā sanakād arocata mātúr upásthe yád ásocad údhani |

- 14c. ná ní miṣati surāṇo divé-dive yád ásurasya jathárād ájāyata ||
 15a. amitráyúdhō marútām iva prayāḥ prathamajā bráhmaṇo víśvam íd viduḥ |
 15c. dyumnávad bráhma kuśikāsa érira éka-eko dáme agníṃ sám ídhire ||
 16a. yád adyá tvā prayatí yajñé asmín hótás cikitvo <á>vr̥ṇīmahīḥ |
 16c. dhruvám ayā dhruvám utásamiṣṭhāḥ prajānán vidvám̐ úpa yāhi sómam ||

3.30 (264). To Indra from Viśvāmitra
 triṣṭubh

- 1a. ichánti tvā som<i>yāsaḥ sákhāyaḥ sunvánti sómaṃ dádhati práyāmsi |
 1c. títikṣante abhísastiṃ jánānām índra tvád á kás caná hí praketáḥ ||
 2a. ná te dūrē paramá cid rájāms<i> á tú prá yāhi harivo háribhyām |
 2c. sthirāya vṛṣṇe sávanā kṛtémā yuktá grāvāṇaḥ samidhāné agnaú ||
 3a. índraḥ suśípro magh vā tárutro mahāvṛatas tuvikūrmír íghāvān |
 3c. yád ugró dhā bādhitó márt<i>yeṣu k<ú>va tyá te vṛṣabha vīr<i>yāṇi ||
 4a. t<u>v m hí śmā cyāv yann ácyutān<i> éko vṛtrá cāraśi jíghnamānaḥ |
 4c. táva dyāv̐pṛthiví párvatāso <á>nu vratāya nímiteva tasthuḥ ||
 5a. utābhaye puruhūta śrávobhir éko d<ṛ>lhám avado vṛtrahá sán |
 5c. imé cid indra ródasī apārē yát saṃgr̥bhñá maghavan kāśír ít te ||
 6a. prá sú ta indra pravátā háribhyām prá te vājraḥ pramṛṇānn etu sátrūn |
 6c. jahí praticó anūcāḥ párāco víśvaṃ satyāṃ kṛṇuhi viṣṭám astu ||
 7a. yásmai dháyur ádadhā márt<i>yāy<a> <á>bhaktaṃ cid bhajate geh<i>yam̐ sáḥ |
 7c. bhadrá ta indra sumatír ghṛtācī sahásradānā puruhūta rātīḥ ||
 8a. sahadānum puruhūta kṣiyántam ahastám indra sám piṇak kúṇārum |
 8c. abhí vṛtrám várdhamānam píyārum apádam indra tavásā jaghantha ||
 9a. ní sāmanām iṣirām indra bhūmim mahīm apārām sádane sasattha |
 9c. ástabhnād dyām vṛṣabhó antárikṣam árṣant<u> ápas tváyehá práśūtāḥ ||
 10a. alātr̥ṇó valá indra vrajó góḥ purá hántor bháyamāno v<i> āra |
 10c. sugān pathó akr̥ṇon niráje gāḥ právan vāñīḥ puruhūtám dhámantīḥ ||
 11a. éko d<u>vé vásumatī samīcī índra á paprau pṛthivím utá dyām |
 11c. utántárikṣād abhí naḥ samīk iṣó rathīḥ sayújaḥ sūra vājān ||
 12a. dísaḥ súryo ná mināti prádiṣṭā divé-dive hár<i>áśvapasūtāḥ |
 12c. sám yád ānaḥ ádhvana ād íd áśvair vimócanaṃ kṛṇute tát t<ú> asya ||
 13a. dídr̥ṣanta uśáso yāman aktór vivásvatyā máhi citráṃ ánīkam |
 13c. víśve jānanti mahinā yád āgād índrasya kárma súkṛtā purūṇi ||
 14a. máhi jyótir níhitaṃ vakṣāṇās<u> amā pakvám carati bíbhṛatī gaúḥ |
 14c. víśvaṃ svādma sámbhṛtam usríyāyām yát sīm índro ádadhād bhójanāya ||

H:Aṣṭaka III.2.7...Rig Veda...Maṇḍala 3.30.-

- 15a. índra díhya yāmakóśá abhūvan yajñāya śikṣa gr̥ṇaté sákhībhyāḥ |
 15c. durmāyávo durévā márt<i>yāso niṣaṅgiṇo ripávo hánt<u>vāsaḥ ||

- 16a. sám ghóṣaḥ śṛṇve <a>vamaír amítair jahí n<i> eṣ<u> aśániṃ tápiṣṭhām |
16c. vṛścém adhástād ví rujā sáhasva jahí rākṣo maghavan randháyasva ||
17a. úd vṛha rākṣaḥ sahámūlam indra vṛścā mádhyam prát<i> ágram śṛṇīhi |
17c. ā kīvataḥ salalūkam cakartha brahmadvīṣe tápuṣiṃ hetim asya ||
18a. s<u>astáye vājibhiś ca praṇetaḥ sám yán mahír iṣa āsátsi pūrvīḥ |
18c. rāyó vantāro bṛhatāḥ s<i>yām<a> <a>smé astu bhága indra prajāvān ||
19a. ā no bhara bhágam indra dyumántam ní te deṣṇásya dhīmahi prareké |
19c. ūrvá iva paprathe kāmo asmé tám ā pṛṇa vasupate vásūnām ||
20a. imám kāmam mandayā góbhiraśśvais candrávatā rādhasā papráthaś ca |
20c. s<u>varyávo matíbhis túbhya° víprā índrāya vāhaḥ kuśikáso akran ||
21a. ā no gotrá dardṛhi gopate gāḥ sám asmábhyaṃ sanáyo yantu vājāḥ |
21c. divákṣā 'si° vṛṣabha satyáśuṣmo <a>smábhyaṃ sú maghavan bodhi godāḥ ||
22a. śunám huvema maghāvānam índram asmín bháre nítamaṃ vājasātau |
22c. śṛṇvántam ugrám ūtáye samátsu ghnántam vṛtrāṇi saṃjítam dhánānām ||

3.31 (265). To Indra from Kuśika Aiṣṛathi or Viśvāmitra
triṣṭubh

- 1a. śásad váhnir duhitúr napt<i>yam gād vidvāṃ ṛtasya dīdhitim saparyán |
1c. pitá yátra duhitúḥ sékam rñján sám śagm<i>yena mánasā dadhanvé ||
2a. ná jāmáye tán<u>vo rikthám āraik cakāra gárbham sanitúr nidhānam |
2c. yádī mātáro janáyanta váhnim anyāḥ kartā sukṛtor anyá ṛndhán ||
3a. agnír jajñe juh<ú>vā réjamāno mahás putráṃ aruśasya prayákṣe |
3c. mahán gárbho máh<i> ā játam eṣām mahí pravṛd dhár<i>asvasya yajñāḥ ||
4a. abhí jaítṛir asacanta sprdhānám máhi jyótis támaso nír ajānan |
4c. tám jānatīḥ práty úd āyann uśásah pátir gávām abhavad éka índraḥ ||
5a. vīlaú satír abhí dhīrā atrndan prācāhinvan mánasā saptá víprāḥ |
5c. vísvām avindan path<i>yām ṛtasya prajānān it tá námasā viveśa ||
6a. vidád yádī sarámā rugṇám ádrer máhi páthaḥ pūrv<i>yam sadhr<i>ak kaḥ |
6c. ágram nayat supád<i> ákṣarāṇām áchā rávam prathamá jānatí gāt ||
7a. ágachad u vípratamaḥ sakhīyān āsūdayat sukṛte gárbham ádriḥ |
7c. sasāna máryo yúvabhir makhasyān áthābhavad ángirāḥ sadyó árcan ||
8a. satāḥ-sataḥ pratimānam purobhūr vísvā veda jānimā hanti súṣṇam |
8c. prá no divāḥ padavír gavyúr árcan sákhā sákhīm̐r amuñcan nír avadyát ||
9a. ní gavyatā mánasā sedur arkaíḥ kṛṇvānāso amṛtatvāya gātúm |
9c. idám cin nú sádanam bhūr<i> eṣām yéna māsāṃ ásiṣāsann ṛténa ||
10a. sampáśyamānā amadann abhí svám páyaḥ pratnásya rétasó dúghānāḥ |
10c. ví ródaśi atapad ghóṣa eṣām játé niṣṭhám ádadhur góṣu vīrān ||
11a. sá játébhira vṛtrahā séd u havaír úd usrīyā asṛjad índro arkaíḥ |
11c. urūc<i> asmai ghṛtávad bhárantī mádhu svádma duduhe jén<i>yā gauḥ ||
12a. pitré cic cakruḥ sádanam sám asmai máhi tvíṣimat sukṛto ví hí khyán |
12c. viṣkabhnānta skāmbhanenā jānitṛī āsīnā ūrdhvām rabhasām ví minvan ||
13a. mahí yádi dhiśāṇā śísínáthe dhāt sadyovídham vibh<ú>vam ródas<i>yoh° |
13c. síro vásminn anavadvāḥ samīcīr vísvā índrāva távisīr ánuttāḥ ||

- 14a. máh<i> ā te sakh<i>yām vaśmi śaktīr ā vṛtraghné niyúto yanti pūrvīh |
 14c. máhi stotrám áva āganma sūrér asmākaṃ sú maghavan bodhi gopāh ||
 15a. máhi kṣétram purú ścandráṃ vividvān ād ít sákhibhyaś caráthaṃ sám airat |
 15c. índro nṛbhir ajanad dīd<i>yānaḥ sākāṃ sūryam uśasaṃ gātúm agním ||

.H:Aṣṭaka III.2.8...Rig Veda...Maṇḍala 3.31.-

- 16a. apás cid eśá vibh<ú>vo dāmūnāḥ prá sadhrícīr asrjad viśváścandrāḥ |
 16c. mádhvaḥ punānāḥ kavíbhīḥ pavítair dyúbhir hinvant<i> aktúbhir dhánutrīḥ ||
 17a. ánu kṛṣṇé vásudhitī jihāte ubhé sūryasya maṃhánā yáatre |
 17c. pári yát te mahimānaṃ vṛjádhyai sákḥaya indra kām<i>yā rjipyāḥ ||
 18a. pátir bhava vṛtrahan sūnṛtānāṃ girāṃ viśváyur vṛṣabhó vayodhāḥ |
 18c. ā no gahi sakh<i>yébhiḥ śivébhir mahān mahībhir ūtībhiḥ saraṇyān ||
 19a. tám aṅgirasván námasā saparyān návyam kṛṇomi sányase purājām |
 19c. drúho ví yāhi bahulā ádevīḥ s<ú>vaś ca no maghavan sātáye dhāḥ ||
 20a. mīhaḥ p<a>v<ā>kāḥ prátatā abhūvan s<u>astí naḥ pipṛhi pāram āsām |
 20c. índra tvām rathiráḥ pāhi no riśó makṣū-makṣū kṛṇuhi gojító naḥ ||
 21a. ádediṣṭa vṛtrahā gópatir gā antāḥ kṛṣṇāṃ aruśair dhāmabhir gāt |
 21c. prá sūnṛtā diśámāna ṛténa dúraś ca viśvā avṛṇod ápa svāḥ ||
 22a. śunām huvema maghāvānam índram asmín bhāre nṛtamam vājasātau |
 22c. śṛṇvāntam ugrám ūt ye samátsu ghnāntam vṛtrāṇi samjítam dhánānām ||

3.32 (266). To Indra from Viśvāmitra
 triṣṭubh

- 1a. índra sómaṃ somapate píbemám mádhyaṃdinaṃ sávanam cáru yát te |
 1c. praprúthyā śípre maghavann rjīṣin vimúcyā hārī ihá mādayasva ||
 2a. gávāśiram manthínam indra śúkrám píbā sómaṃ rarimā te mādāya |
 2c. brahmakṛtā mārutenā gaṇéna sajóśā rudraís tṛpád ā vṛsasva ||
 3a. yé te śúśmaṃ yé táviṣīm vardhann árcanta indra marútas ta ójah |
 3c. mádhyaṃdine sávane vajrahasta píbā rudrébhiḥ ságaṇaḥ suśipra ||
 4a. tá ín n<ú> asya mádhumad vivipra índrasya śárdho marúto yá ásan |
 4c. yébhir vṛtrásy<a> <i>ṣitó vivéd<a> <a>marm ṇo mányamānasya márma ||
 5a. manuṣvād indra sávanam juṣānāḥ píbā sómaṃ śásvate vīr<i>yāya |
 5c. sá ā vavṛtsva hár<i>aśva yajñāñ sarāṇyúbhir apó árṇā sisarṣi ||
 6a. t<u>vám apó yád dha vṛtrám jaghanvām tyām iva prásrjah sártavājaú |
 6c. śáyānam indra cáratā vadhéna vavrivāmsam pári devír ádevam ||
 7a. yájāma ín námasā vṛddhám índram bṛhántam ṛsvám ajāram yúvānam |
 7c. yásya priyé mamátur yajñíyasya ná ródasī mahimānam mamáte ||
 8a. índrasya kárma súkṛtā purūṇi vratāni devā ná minanti víśve |
 8c. dādhāra yāḥ pṛthivīm dyām utémām jajāna sūryam uśasaṃ sudāmsāḥ ||
 9a. ádrocha satvám táva tán mahitvám sadvó vái ištó ániho ha sómam |

- 9c. ná dyāva indra tavāsas ta ójo nāhā ná māsāḥ śarādo varanta ||
 10a. t<u>vām sadyó apibo jātá indra mādāya sómam paramé v<i>oman |
 10c. yád dha dyāvāpṛthiví áviveśīr áthābhavaḥ pūrv<i>yāḥ kārúdhāyāḥ ||
 11a. áhann áhim pariśáyānam árṇa ojāyāmānaṃ tuvijāta távyān |
 11c. ná te mahitvám ánu bhūd ádha dyaúr yád anyáyā sphig<i>yā kṣām ávasthāḥ ||
 12a. yajñó hí ta ind<a>ra vārdhano bhūd utá priyāḥ sutásomo miyédhaḥ |
 12c. yajñéna yajñám ava yajñíyaḥ sán yajñás te vājram ahihátya āvat ||
 13a. yajñénéndram ávasá cakre arvāg aínaṃ sumnāya návyase vavṛtyām |
 13c. yá stómebhir vāvṛdhé pūrv<i>yébhir yó madhyamébhir utá nūtanebhiḥ ||
 14a. vivéša yán mā dhiśāṇā jajāna stávai purá pār<i>yād índram áhnaḥ |
 14c. áṃhaso yátra pīpárad yáthā no nāvéva yāntam ubháye havante ||
 15a. āpūrṇo asya kalásāḥ s<u>vāhā sékteva kósam sisice pībadhyai |
 15c. sám u priyā ávavṛtran mādāya pradakṣiṇíd abhí sómāsa índram ||
 16a. ná tvā gabhīrāḥ puruhūta síndhur n<á> <á>drayaḥ pári śanto varanta |
 16c. itthá sákhibhya iṣitó yád indr<a> á d<ṛ>lhám cid árujo gávyam ūrvám ||
 17a. śunām huvema maghāvānam índram asmín bhāre nítamaṃ vājasātau |
 17c. śṛṇvāntam ugrám ūtáye samátsu ghnántam vṛtrāṇi saṃjítam dhánānām ||

H:Aṣṭaka III.2.12...Rig Veda...Maṇḍala 3.33.-

3.33 (267). Viśvāmitra to the Streams (1-3 5 7 9 11-13); the Streams to Viśvāmitra (4 6 8 10) in praise of Indra (6 7)
 triṣṭubh. 13 anuṣṭubh

- 1a. prá párvatānām uśatí upásthād ásve iva víṣite hāsamāne |
 1c. gāveva śubhré mātārā rihāṇé vípāṭ chutudrī páyasā javete ||
 2a. índreṣite prasavám bhíkṣamāṇe áchā samudráṃ rath<i>yeva yāthaḥ |
 2c. samārāṇé ūrmíbhīḥ pínvamāne anyā vām anyām áp<i> eti śubhre ||
 3a. áchā síndhum mātītamām ayāsam vípāśam urvīm subhágām aganma |
 3c. vatsám iva mātārā saṃrihāṇé samānám yónim ánu saṃcārantī ||
 4a. enā vayám páyasā pínvamānā ánu yónim devákṛtaṃ cārantīḥ |
 4c. ná vārtave prasavāḥ sárgataктаḥ kiṃyúr vípro nad<i>yo johavīti ||
 5a. rámadhvam me vácasa som<i>yāya rítavarīr úpa muhūrtám évaiḥ |
 5c. prá síndhum áchā bṛhatī manīṣā <a>vasyúr ahve kuśikásya sūnúḥ ||
 6a. índro asmāñ aradad vājrabāhur ápāhan vṛtrám paridhīm nadínām |
 6c. devó <a>nayat savitá supāñís tāsya vayám prasavé yāma urvīḥ ||
 7a. pravác<i>yam śaśvadhā vīr<i>yam tād índrasya kárma yád áhim vivṛśát |
 7c. ví vājreṇa pariśádo jaghān<a> áyann ápo <á>yanam ichámānāḥ ||
 8a. etád váco jaritar māpi mṛṣṭhā á yát te ghóśān úttarā yugāni |
 8c. ukthéṣu káro prátī no juṣasva má no ní kaḥ puruṣatrā námas te ||
 9a. ó śú svasāraḥ kārave śṛṇota yayaú vo dūrād nasā ráthena |
 9c. ní śú namadvam bhávata supārā adhoakṣāḥ sindhavaḥ srot<i>yábhiḥ ||

- 10a. á te káro śrṇavāmā vácāṃsi yayātha dūrād ánasā ráthena |
 10c. ní te naṃsai pīp<i>yānéva yóṣā máryāyeva kan<i>yā śásvacaí te ||
 11a. yád aṅgá tvā bharatāḥ samtáreyur gavyán grāma iṣitá índrajūtaḥ |
 11c. árṣād áha prasavāḥ sárgataкта á vo vṛṇe sumatīm yajñíyānām ||
 12a. átāriṣur bharatá gavyávaḥ sám ábhakta vípraḥ sumatīm nadínām |
 12c. prá pinvadhvam iṣáyantīḥ surádhā á vakṣāṇāḥ pṛṇádhvam yátá śíbham ||
 13a. úd va ūrmíḥ śámyā hant<u> ápo yókrāṇi muñcata |
 13c. máduṣkṛtau v<i>enasā <a>ghn<i>yaú śúnam áratām ||

3.34 (268). To Indra from Viśvāmitra
 triṣṭubh

- 1a. índraḥ pūrbhíd átírad dāsam arkaír vidávasur dáyamāno ví śátrūn |
 1c. bráhmajūtas tan<ú>vā vāvṛdhānó bhūridātra āpṛṇad ródasī ubhé ||
 2a. makhásya te taviśásya prá jūtím íyarmi vácam amítāya bhúṣan |
 2c. índra kṣitínām asi mánuṣīnām viśám daívīnām utá pūrvayāvā ||
 3a. índro vṛtrám avṛṇoc chárdhanītiḥ prá māyínām aminād várpaṇītiḥ |
 3c. áhan v<i>amsam uśádhag váneṣ<u> ávir dhénā akrṇod rām<i>yāñām ||
 4a. índraḥ s<u>varsā janáyann áhāni jigāyośígbhiḥ pṛtanā abhiṣṭiḥ |
 4c. prárocayan mánave ketúm áhnām ávindaj jyótir bṛhaté ráṇāya ||
 5a. índras tújo barháṇā á viveśa nṛvād dádhāno nár<i>yā purūṇi |
 5c. ácetayad dhíya imá jaritré prémám várṇam atirac chukráṃ āsām ||
 6a. mahó mahāni panayant<i> asy<a> <i>ndrasya kárma súkrta purūṇi |
 6c. vṛjánena vṛjinán sám pipeṣa māyábhír dásyūṃr abhíbhūt<i>ojāḥ ||
 7a. yudhéndro mahná várivaś cakāra devébh<i>yaḥ sátpatíś carṣaṇipráḥ |
 7c. vivásvataḥ sádane asya táni víprā ukthébhīḥ kaváyo gṛṇanti ||
 8a. satrásāham váreṇ<i>yam sahodám sasavāṃsam s<ú>var apás ca devīḥ |
 8c. sasāna yáḥ pṛthivīm dyām utémām índram madant<i> ánu dhíraṇāsaḥ ||

.H:Aṣṭaka III.2.16...Rig Veda...Maṇḍala 3.34.-

- 9a. sasánātyāṃ utá sūryam sasān<a> <i>ndraḥ sasāna purubhójasam gām |
 9c. hiraṇyáyam utá bhógam sasāna hatví dásyūn prá<i>yam várṇam āvat ||
 10a. índra óṣadhīr asanod áhāni vānaspátīṃr asanod antárikṣam |
 10c. bibhédā valám nunudé vívāco <á>thābhavad damitābhíkratūnām ||
 11a. śunám huvema maghávānam índram asmín bháre nṛtamaḥ vājasātau |
 11c. śrṇvántam ugrám utáye samátsu ghnántam vṛtrāṇi samjítam dhánānām ||

3.35 (269). To Indra from Viśvāmitra
 triṣṭubh

- 1a. tíṣṭhā hārī rātha ā yujyāmānā yāhī vāyúr ná niyúto no ácha |
 1c. píbās<i> ándho abhírṣṭo asmé índra svāhā rarimā te mādāya ||
 2a. úpājirā puruhūtāya saptī hārī ráthasya dhūrṣ<ú> ā yunajmi |
 2c. dravád yáthā sámbhṛtaṃ viśvátaś cid úpemám yajñám ā vahāta índram ||
 3a. úpo nayasva vṛṣaṇā tapuṣp<á> <u>tém ava tvám vṛṣabha svadhávaḥ |
 3c. grásetām ásvā ví mucehá sóṇā divé-dive sadṛśīr addhi dhānāḥ ||
 4a. bráhmaṇā te brahmayújā yunajmi hārī sákhāyā sadhamāda āśú |
 4c. sthirám rátham sukhám indrádhitíṣṭhan prajānán vidvām úpa yāhi sómam ||
 5a. má te hārī vṛṣaṇā vítáprṣṭhā ní rīraman yájamānāso anyé |
 5c. at<i>āyāhi śásvato vayám te <á>raṃ sutébhiḥ kṛṇavāma sómaiḥ ||
 6a. távāyám sómas t<u>vám éh<i> arvān chaśvattamám sumánā asyá pāhi |
 6c. asmín yajñé barhíṣ<i> ā niśádyā dadhiśvéamám jaṭhára índum índra ||
 7a. stīrṇám te barhíḥ sutá índra sómaḥ kṛtā dhānā áttave te háribhyām |
 7c. tádokase puruśákāya vṛṣṇe marútvate túbhyaṃ rātā havīmṣi ||
 8a. imám nárah párvatās túbhyaṃ ápaḥ sám índra góbhīr mádhumantam akran |
 8c. tásyāgátyā sumánā ṛṣva pāhi prajānán vidvān path<i>yā ánu svāḥ ||
 9a. yám ábhajo marúta índra sóme yé tvám ávardhann ábhavan gaṇás te |
 9c. tébhir etám sajóṣā vāvaśánó <a>gnéḥ piba jihváyā sómam índra ||
 10a. índra piba svadháyā cit sutásy<a> <a>gnér vā pāhi jihváyā yajatra |
 10c. adhvaryór vā práyatam śakra hástād dhótur vā yajñám havíṣo juṣasva ||
 11a. śunám huvema maghávānam índram asmín bhāre nítamam vājasātau |
 11c. śrṇvántam ugrám útáye samátsu ghnántam vṛtrāṇi samjítam dhānānām ||

3.36 (270). To Indra from Viśvāmitra (1-9 11) and Ghora Āngirasa (10).
 triṣṭubh

- 1a. imám ū śú prábhṛtiṃ sātáye dhāḥ śásvac-chaśvad útíbhīr yádamānaḥ |
 1c. suté-sute vāvṛdhe várdhanebhīr yáḥ kármabhir mahádbhīḥ súsruto bhūt ||
 2a. índrāya sómāḥ pradívo vídānā ṛbhúr yébhīr vṛṣaparvā víhāyāḥ |
 2c. prayamyāmānān práti śú ṛbhāy<a> <i>ndra piba vṛṣadhūtasya vṛṣṇaḥ ||
 3a. píbā várdhasva t va ghā sutása índra sómāsaḥ prathamā utémé |
 3c. yáthāpibaḥ pūrv<i>yám índra sómām evā pāhi pányo adyā návīyān ||
 4a. mahám matro vṛjáne virapś<i> ugrám śávaḥ patyate dhṛṣṇ<ú> ójaḥ |
 4c. náha vivyāca pṛthiví canáinaṃ yát sómāso hár<i>ásvam ámandan ||
 5a. mahám ugró vāvṛdhe vīr<i>yāya samácakre vṛṣabhāḥ kāv<i>yena |
 5c. índro bhágo vājadā asya gávaḥ prá jāyante dáksīṇā asya pūrvīḥ ||
 6a. prá yát síndhavaḥ prasavám yáthāyann ápaḥ samudrám rath<i>yeva jagmuḥ |
 6c. átaś cid índrah sádaso várīyān yád īm sómaḥ pṛṇāti dugdhó aṃśúḥ ||

.H:Aṣṭaka III.2.20...Rig Veda...Maṇḍala 3.36.-

7a. samudréna síndhavo yádamānā índrāya sómam súsutam bhárantah |

- 7c. aṃśúṃ duhanti hastino bharitrair mádhvaḥ punanti dhārayā pavitrāiḥ ||
 8a. hradā iva kukṣāyaḥ somadhānāḥ sám ī vivyāca sávanā purūṇi |
 8c. ánnā yád índraḥ prathamā v<i> áśa vṛtrám jaghanvāṃ avṛṇīta sómam ||
 9a. á tú bhara mákir etát pári śthād vidmā hí tvā vásupatiṃ vásūnām |
 9c. índra yát te máhinaṃ dátram ást<i> asmábhyaṃ tád dhár<i>ásva prá yandhi ||
 10a. asmé prá yandhi maghavann rjīṣinn índra rāyó viśvāvārasya bhūreḥ |
 10c. asmé śatám śarādo jīváse dhā asmé vīrāñ chásvata indra śiprin ||
 11a. śunām huvema maghāvānam índram asmín bhāre nṛtamaṃ vājasātau |
 11c. śrṇvāntam ugrám ūtāye samātsu ghnāntam vṛtrāṇi samjítam dhānānām ||

3.37 (271). To Indra from Viśvāmitra
 gāyatrī. 11 anuṣṭubh

- 1a. vātrahatyāya śávase pṛtanāṣāh<i>yāya ca |
 1c. índra tvā vartayāmasi ||
 2a. arvácīnaṃ sú te mána utá cákṣuḥ śatakrato |
 2c. índra kṛṇvāntu vāghātaḥ ||
 3a. nāmāni te śatakrato viśvābhir gīrbhír īmahe |
 3c. índrābhimātiṣāh<i>ye ||
 4a. puruṣtutāsya dhāmabhiḥ śaténa mahayāmasi |
 4c. índrasya carṣaṇīdhṛtaḥ ||
 5a. índram vṛtrāya hántave puruhūtám úpa bruve |
 5c. bhāreṣu vājasātaye ||
 6a. vājeṣu sāsahír bhava tvām īmahe śatakrato |
 6c. índra vṛtrāya hántave ||
 7a. dyumnéṣu pṛtanāḥ<i>ye pṛtsutūrṣu śrāvassu ca |
 7c. índra sākṣvābhímātiṣu ||
 8a. śuṣmīntamaṃ na ūtāye dyumnīnam páhi jāgrvim |
 8c. índra sómaṃ śatakrato ||
 9a. indriyāṇi śatakrato yā te jáneṣu pañcāsu |
 9c. índra tāni ta á vṛṇe ||
 10a. ágann indra śrávo bṛhád dyumnám dadhiṣva duṣṭāram |
 10c. út te śuṣmaṃ tirāmasi ||
 11a. arvāvāto na á gah<i> átho śakra parāvātaḥ |
 11c. ulokó yás te adriva índrehá táta á gahi ||

3.38 (272). To Indra from Viśvāmitra or Prajāpati Vaiśvāmitra,
 or Prajāpati Vācyā
 triṣṭubh

- 1a. abhí táṣṭeva dīdhayā manīṣām átyo ná vājī sudhúro jíhānaḥ |
 1c. abhí priyāṇi mármṛṣat páraṇi kavīm̐r ichāmi samdṛṣe sumedhāḥ ||
 2a. inótá pṛcha jánimā kavīnām manodhṛtaḥ sukṛtas takṣata dyām |

- 2c. imá u te praṇ<i>yo várdhamānā mánovātā ádha nú dhármaṇi gman ||
 3a. ní śīm íd átra gúh<i>yā dádhānā utá kṣatrāya ródasī sám añjan |
 3c. sám mātṛābhir mamiré yemúr urvī antár mahí sámṛte dhāyase dhuḥ ||
 4a. átīṣṭhantam pári víśve abhūṣāñ chríyo vásānaś carati svárociḥ |
 4c. mahát tád vṛṣṇo ásurasya nám<a> á viśvárūpo amṛtāni tasthau ||

.H:Aṣṭaka III.2.23...Rig Veda...Maṇḍala 3.38.-

- 5a. sūta púrvo vṛṣabhó j<i>yāyān imá asya śurúdhah santi pūrvīḥ |
 5c. dívo napātā vidáthasya dhībhīḥ kṣatráṃ rājānā pradívo dadhāthe ||
 6a. trīṇi rājānā vidáthe purúṇi pári vísvāni bhūṣathah sádāmsi |
 6c. ápaśyam átra mánasā jaganvān vraté gandharvāñ ápi vāyúkeśān ||
 7a. tád ín n<ú> asya vṛṣabhásya dhenór á námabhir mamire sákm<i>yam góḥ |
 7c. anyád-anyad asur<i>yam vásānā ní māyíno mamire rūpām asmin ||
 8a. tád ín n<ú> asya savitúr nákir me hiraṇyáyīm amátim yām áśísret |
 8c. á suṣṭutí ródasī viśvaminvé ápīva yóṣā jánimāni vavre ||
 9a. yuvám pratnásya sādthatho mahó yád daívī s<u>astīḥ pári ṇah s<i>yātam |
 9c. gopájihvasya tasthúṣo vírūpā víśve paśyanti māyínaḥ kṛtāni ||
 10a. śunám huvema maghávānam índram asmín bhāre nṛtamaṃ vājasātau |
 10c. śrṇvántam ugrám útāye samátsu ghnántam vṛtrāṇi samjítam dhánānām ||

3.39 (273). To Indra from Viśvāmitra
 triṣṭubh

- 1a. índram matír hṛdá á vacyámānā <á>chā pátim stómataṣṭā jigāti |
 1c. yá jágrvir vidáthe śasyámān<ā> <i>ndra yát te jáyate viddhí tásya ||
 2a. divás cid á pūrv<i>yá jáyamānā ví jágrvir vidáthe śasyámānā |
 2c. bhadrá vástrāṇ<i> árjunā vásānā séyám asmé sanajá pítr<i>yā dhīḥ ||
 3a. yamā cid átra yamasūr asūta jihvāyā ágram pátaḍ á h<i> ásthāt |
 3c. vápūṃṣi jātá mithuná sacete tamohánā tápuṣo budhná étā ||
 4a. nákir eṣāṃ ninditá márt<i>yeṣu yé asmākam pitáro góṣu yodhāḥ |
 4c. índra eṣāṃ dṛṃhitá máhināvān úd gotṛāṇi sasṛje daṃsánāvān ||
 5a. sákhā ha yátra sákhibhir návagvair abhijñ<ú> á sátvabhir gá anugmán |
 5c. satyám tád índro daśábhír daśagvaiḥ sūryam viveda támasi kṣiyántam ||
 6a. índro mádhu sámabhṛtam usríyāyām padvád viveda śaphávan náme góḥ |
 6c. gúhā hitám gúh<i>yam gūlhám apsú háste dadhe dáksīṇe dáksīṇāvān ||
 7a. jyótir vṛṇīta támaso vijānānn āré s<i>yāma duritád abhíke |
 7c. imá gírah somapāḥ somavṛddha juśásvendra purutámasya kāróḥ ||
 8a. jyótir yajñāya ródasī nu ṣyād āré s<i>yāma duritásya bhūreḥ |
 8c. bhūri cid dhí tujató márt<i>yasya supārāso vasavo barhāṇāvat ||
 9a. śunám huvema maghávānam índram asmín bhāre nṛtamaṃ vājasātau |

9c. śṛṇvántam ugrám ūtáye samátsu ghnántam vṛtráni samjítam dhánānām ||

3.40 (274). To Indra from Viśvāmitra
gāyatrī

- 1a. índra tvā vṛṣabhám vayám suté sóme havāmahe |
- 1c. sá pāhi mádhvo ándhasaḥ ||
- 2a. índra kratuvídaṃ sutám sómaṃ harya puruṣtuta |
- 2c. píbā vṛṣasva tátṛpim ||
- 3a. índra prá ṇo dhitāvānaṃ yajñám víśvebhir devébhiḥ |
- 3c. tirá stavāna víspate ||
- 4a. índra sómāḥ sutá imé táva prá yanti satpate |
- 4c. kṣáyam candrāsa índavaḥ ||
- 5a. dadhiṣvā jaṭháre sutám sómam indra váreṇyam |
- 5c. táva dyukṣāsa índavaḥ ||

.H:Aṣṭaka III.2.26...Rig Veda...Maṇḍala 3.40.-

- 6a. gírvaṇaḥ pāhí naḥ sutám mádhor dhārābhir ajoyase |
- 6c. índra tvádātam íd yásaḥ ||
- 7a. abhí dyumnāni vanína índraṃ sacante ákṣitā |
- 7c. pītṛvī sómasya vāvṛdhe ||
- 8a. arvāváto na á gahi parāvátas ca vṛtrahan |
- 8c. imá juṣasva no gíraḥ ||
- 9a. yád antarā parāvátam arvāvátam ca hūyáse |
- 9c. índrehá táta á gahi ||

3.41 (275). To Indra from Viśvāmitra
gāyatrī

- 1a. á tú na indra madr<í>ag ghuvānáḥ sómapītaye |
- 1c. háribhyām yāh<i> adrivaḥ ||
- 2a. sattó hótā na ṛtvíyas tistiré barhír ānuṣák |
- 2c. áyujran prātár ádrayaḥ ||
- 3a. imá bráhma brahmavāhaḥ kriyánta á barhíḥ sída |
- 3c. vīhí sūra puroḷásam ||
- 4a. rārandhí sávaneṣu ṇa eśú stómeṣu vṛtrahan |
- 4c. ukthés<u> indra girvaṇaḥ ||
- 5a. matáyaḥ somapām urúm rihánti sávasas pátim |
- 5c. índraṃ vatsám ná mātáraḥ ||
- 6a. sá mandasvā h<í> ándhaso rádhase tan<ú>vā mahé |

- 6c. ná stotāraṃ nidé karaḥ ||
 7a. vayám indra t<u>vāyávo havíṣmanto jarāmahe |
 7c. utá tvám asmayúr vaso ||
 8a. mārē asmád ví mumuco háripriy<a> <a>rvān yāhi |
 8c. índra svadhāvo mátsvehá ||
 9a. arvāñcam tvā sukhé ráthe váhatām indra keśínā |
 9c. ghṛtásnū barhír āsáde ||

3.42 (276). To Indra from Viśvāmitra
 gāyatrī

- 1a. úpa naḥ sutám ā gahi sómam indra gávāśiram |
 1c. háribhyām yás te asmayúḥ ||
 2a. tám indra mádam ā gahi barhiṣṭhām grāvabhiḥ sutám |
 2c. kuvín n<ú> asya tṛṇávaḥ ||
 3a. índram itthá gíro mám<a> <a>chāgur iṣitā itáh |
 3c. āvr̥te sómapítaye ||
 4a. índraṃ sómasya pítaye stómair ihá havāmahe |
 4c. ukthébbhiḥ kuvíd āgámat ||
 5a. índra sómāḥ sutá imé tán dadhiṣva śatakrato |
 5c. jaṭhāre vājiniṅvaso ||

.H:Aṣṭaka III.3.3...Rig Veda...Maṇḍala 3.42.-

- 6a. vidmā hí tvā dhanamjayám vājeṣu dadhr̥ṣám kave |
 6c. ádhā te sumnám īmahe ||
 7a. imám indra gávāśiram yāvāśiram ca naḥ piba |
 7c. āgátyā víṣabhiḥ sutám ||
 8a. túbhyéd indra svá ok<í>ye sómam codāmi pítaye |
 8c. eṣá rārantu te hṛdí ||
 9a. t<u>vām sutásya pítaye pratnám indra havāmahe |
 9c. kuśikāso avasyávaḥ ||

3.43 (277). To Indra from Viśvāmitra
 triṣṭubh

- 1a. ā yāh<i> arvān úpa vandhureṣṭhās távéd ánu pradívaḥ somapéyam |
 1c. priyá sákhāyā ví mucópa barhís t<u>vām imé havyvāho havante ||
 2a. ā yāhi pūrvír áti carṣaṇír āñ aryá āśíṣa úpa no háribhyām |
 2c. imá hí tvā matáya stómataṣṭā índra hāvante sakh<i>yám juṣāñāḥ ||
 3a. ā no yajñām namovídham sajóṣā índra deva háribhir yāhi túyam |

- 3c. ahám hí tvā matíbhir jóhavīmi ghṛtáprayāḥ sadhamāde mádhūnām ||
 4a. á ca tvām etā vīṣaṇā váhāto hári sákhāyā sudhúra s<u> ngā |
 4c. dhānāvad índraḥ sávanam juṣāṇāḥ sákhā sakhyuḥ śṛṇavad vāndanāni ||
 5a. kuvín mā gopām kárase jánasya kuvíd rájanam maghavann rjīsin |
 5c. kuvín ma <r>sim papivāmsam sutásya kuvín me vásvo amṛtasya síkṣāḥ ||
 6a. á tvā brhānto hárayo yujāná arvāg índra sadhamādo vahantu |
 6c. prá yé dvitā divá rñjánt<i> átāḥ súsammṛṣṭāso vṛṣabhásya mūrāḥ ||
 7a. índra píba vṛṣadhūtasya vṛṣṇa á yam te śyená uśaté jabhāra |
 7c. yásya máde cyāváyasi prá krṣṭír yásya máde ápa gotrá vavártha ||
 8a. sunám huvema maghávānam índram asmín bhāre nṛtamaḥ vājasātau |
 8c. śṛṇvántam ugrám útāye samātsu ghnántam vṛtrāṇi samjítam dhánānām ||

3.44 (278). To Indra from Viśvāmitra
 bṛhatī

- 1a. ayám te astu haryatāḥ sóma á háribhiḥ sutāḥ |
 1c. juṣāná indra háribhir na á gah<i> á tiṣṭha háritam rátham ||
 2a. haryánn uśasam arcayaḥ sūryam haryánn arocayaḥ |
 2c. vidvāms cikiván har<i>ásva vardhasa índra vísvā abhí śríyaḥ ||
 3a. dyām índro háridhāyasam pṛthivīm hárivarpasam |
 3c. ádhārayad dharítor bhūri bhójanam yáyor antár háriś cārat ||
 4a. jajñāno hárito vṛṣā vísvam á bhāti rocanám |
 4c. hár<i>ásvo háritam dhatta áyudham á vájram bāh<u>vór hárim ||
 5a. índro haryántam árjunam vájram śukraír abhívṛtam |
 5c. ápāvṛṇod dháribhir ádribhiḥ sutám úd gá háribhir ājata ||

H:Aṣṭaka III.3.9...Rig Veda...Maṇḍala 3.45.-

3.45 (279). To Indra from Viśvāmitra
 bṛhatī

- 1a. á mandraír indra háribhir yāhí mayúraromabhiḥ |
 1c. má tvā ké cin ní yaman vím ná pāsino <á>ti dhánveva táṃ ihi ||
 2a. vṛtrakhádó valamrujáh purám darmó apám ajáh |
 2c. sthātā ráthasya hár<i>yor abhisvará índro d<r>lhá cid árujáh ||
 3a. gambhīrám udadhīm̐r iva krátum puṣyasi gá iva |
 3c. prá sugopā yávasam dhenávo yathā hradám kulyá ivāsata ||
 4a. á nas tújam rayím bhar<a> <á>m̐sam ná pratijānaté |
 4c. vṛkṣám pakvám phálam an̐kíva dhūnuh<i> <i>ndra sampāraṇam vásu ||
 5a. svayúr indra svarāḥ asi smáddiṣṭiḥ sváyaśastarah |
 5c. sá vāvṛdhāná ójasā puruṣtuta bhāvā naḥ suśrávastamaḥ ||

3.46 (280). To Indra from Viśvāmitra
triṣṭubh

- 1a. yudhm sya te vṛṣabh sya svarāja ugr sya yūna sth virasya ghṛṣveḥ |
1c. ájūryato vajriṇo vīr<i>yāṅ<i> <i>ndra śrutásya maható maháni ||
2a. mahám̐ asi mahiṣa vṛṣṇ<i>yebhir dhanaspṛd ugra sáhamāno anyān |
2c. éko vísvasya bhúvanasya rājā sá yodháyā ca kṣayáyā ca jánān ||
3a. prá mātṛabhī ririce rócamānaḥ prá devébhīr vísváto ápratītaḥ |
3c. prá majmánā divá índraḥ pṛthivyāḥ prórór mahó antárikṣād ṛjīṣī ||
4a. urúm gabhīrám janúṣābh<i> ugrám vísvávyacasam avatám matīnām |
4c. índraṃ sómāsaḥ pradívi sutásah samudráṃ ná sraváta á vísanti ||
5a. yám sómam indra pṛthivíd<i>yāvā gárbhaṃ ná mātā bibhṛtás t<u>vāyā |
5c. tám te hinvanti tám u te mṛjant<i> adhvaryávo vṛṣabha pátavā u ||

3.47 (281). To Indra from Viśvāmitra
triṣṭubh

- 1a. marútvām̐ indra vṛṣabhó ráṅāya píbā sómam anuṣvadhám mādāya |
1c. á siñcasva jaṭhāre mádhva ūrmīm̐ t<u>vām̐ rájāsi pradívaḥ sutánām ||
2a. sajóṣā indra ságaṇo marúdbhiḥ sómam piba vṛtrahā śūra vidván |
2c. jahí śátrūm̐r ápa mīdho nudasv<a> <á>thābhayaṃ kṛṇuhi vísváto naḥ ||
3a. utá <r>túbhir ṛtupāḥ pāhi sómam índra devébhiḥ sákhībhiḥ sutám naḥ |
3c. yám̐ ābhajo marúto yé t<u>ván<u> áhan vṛtrám̐ ádadhus túbhyam̐ ójaḥ ||
4a. yé tvāhiḥ tye maghavann ávardhan yé śāmbaré harivo yé gáviṣṭau |
4c. yé tvā nūnám̐ anumádanti víprāḥ píbendra sómaṃ ságaṇo marúdbhiḥ ||
5a. marútvantaṃ vṛṣabhám̐ vāvṛdhānám̐ ákavāriṃ div<i>yám̐ śāsám̐ índram |
5c. vísvāsāham̐ ávase nūtanāy<a> <u>grám̐ sahodām̐ ihá tám̐ huvema ||

.H:Aṣṭaka III.3.12...Rig Veda...Maṇḍala 3.48.-

3.48 (282). To Indra from Viśvāmitra
triṣṭubh

- 1a. sadyó ha jātó vṛṣabhāḥ kanínaḥ prábhartum̐ āvad ándhasaḥ sutásya |
1c. sādhóḥ piba pratikāmám̐ yáthā te rásāsiraḥ prathamám̐ som<i>yásya ||
2a. yáj jāyathās tād áhar asya káme <a>m̐sóḥ pīyūṣam̐ apibo giriṣṭhām̐ |
2c. tám̐ te mātā pári yóṣā jānitṛī maháḥ pitúr dáma ásiñcad ágre ||
3a. upastháya mātáram̐ ánnam̐ aiṭṭa tigamám̐ apaśyad abhí sómam̐ údhaḥ |
3c. prayāváyann acarad gr̥tso anyān maháni cakre purudhápratíkaḥ ||
4a. ugrás turāṣāḥ abhíbhūt<i>ojā yathāvaśám̐ tan<ú>vaṃ cakra eṣāḥ |
4c. tvāṣṭāram̐ índro janúṣābhībhiḥ<a> āmúṣyā sómam̐ apibac camūṣu ||

5a. śunám huvema maghávānam índram asmín bhāre nṛtamaṃ vājasātau |
5c. śṛṇvāntam ugrám utāye samātsu ghnāntaṃ vṛtrāṇi saṃjītaṃ dhānānām ||

3.49 (283). To Indra from Viśvāmitra
triṣṭubh

1a. śáṃsā mahām índ<a>raṃ yásmi° vísvā ā kṛṣṭáyāḥ somapāḥ kāmam ávyan |
1c. yám sukrátuṃ dhiṣāṇe vibhvataṣṭám ghanám vṛtrāṇāṃ janáyanta devāḥ ||
2a. yám nú nákiḥ pṛtanāsu svarājam dvitā tārati nṛtamaṃ hariṣṭhām |
2c. inátamaḥ sátvabhir yó ha sūṣaiḥ pṛthujráyā aminād áyu° dásyoḥ ||
3a. sahāvā pṛtsú tarānir n<á> <á>rvā v<i>ānaśí ródasī mehānāvān |
3c. bhāgo ná kāré hāv<i>yo matínām pitéva cáruḥ suhávo vayodhāḥ ||
4a. dhartā divó rájasas pṛṣṭá ūrdhvó rátho ná vāyúr vásubhir niyútvan |
4c. kṣapām vastā janitā sūr<i>yasya víbhaktā bhāgām dhiṣāṇeva vājam ||
5a. śunám huvema maghávānam índram asmín bhāre nṛtamaṃ vājasātau |
5c. śṛṇvāntam ugrám utāye samātsu ghnāntaṃ vṛtrāṇi saṃjītaṃ dhānānām ||

3.50 (284). To Indra from Viśvāmitra
triṣṭubh

1a. índraḥ svāhā pibatu yásya sóma āgátyā túmro vṛṣabhó marútvān |
1c. óruvyácāḥ pṛṇatām ebhír ánnair āsya havís tan<ú>vaḥ kāmam ṛdhyāḥ ||
2a. ā te saparyū javāse yunajmi yáyor ánu pradívaḥ śruṣṭím āvaḥ |
2c. ihā tvā dheyur hárayaḥ suśipra píbā t<ú>asyá súṣutasya cároḥ ||
3a. góbhīr mimikṣúm dadhire supārām índraṃ jyaíṣṭhyāya dhāyase gṛṇānāḥ |
3c. mandānāḥ sómam papivāṃ rjīṣin sám asmábhyam purudhá gá iṣanya ||
4a. imám kāmam mandayā góbhīr ásvaiś candrávatā rádhasā papráthas ca |
4c. s<u>varyávo matíbhis túbhya° víprā índrāya vāhaḥ kuśikāso akran ||
5a. śunám huvema maghávānam índram asmín bhāre nṛtamaṃ vājasātau |
5c. śṛṇvāntam ugrám utāye samātsu ghnāntaṃ vṛtrāṇi saṃjītaṃ dhānānām ||

.H:Aṣṭaka III.3.15...Rig Veda...Maṇḍala 3.51.-

3.51 (285). To Indra from Viśvāmitra
1-3 jagatī. 4-9 triṣṭubh. 10-12 gāyatrī

1a. carṣaṇīdhṛtam maghávānam ukth<i>yam índraṃ gíro bṛhatír abhy ànūṣata |
1c. vāvṛdhānám puruhūtám suvṛktíbhīr mart<i>yam járamāṇam divé-dive ||
2a. śatákratum arṇavám śákínam náram gíro ma índram úpa yanti viśvātaḥ |
2c. vājasānim pūrbhídamaṃ túṛṇim aptúram dhāmasācam abhiṣācam s<u>varvídamaṃ ||
3a. ākaré vásor jaritā panasyate <a>nehāsa stúbha índro duvasyati |

- 3c. vivásvataḥ sádana á hí pipriyé satrásáham abhimātih naṃ stuhi ||
 4a. n<ṛ>ṇām u tvā nṛtamaṃ gīrbhír ukthaír abhí prá vīrám arcataḥ sabádhaḥ |
 4c. sám sáhase purumāyó jihīte námo asya pradíva éka íse ||
 5a. pūrvír asya niṣṣídho márt<i>yeṣu purú vásūni pṛthiví bibharti |
 5c. índrāya dyāva oṣadhīr utāpo rayīm rakṣanti jīráyo vánāni ||
 6a. túbhyam bráhmāni gíra indra túbhyam satrá dadhire harivo juṣásva |
 6c. bodh<i> āpír ávaso nūtanasya sákhe vaso jaritṛbhyo váyo dhāḥ ||
 7a. índra marutva ihá pāhi sómam yáthā śāryāté āpibaḥ sutásya |
 7c. táva prānīti táva śūra śármann á vivāsanti kaváyaḥ suyajñāḥ ||
 8a. sá vāvasāná ihá pāhi sómam marúdbhir indra sákhibhiḥ sutám naḥ |
 8c. jātám yát tvā pári devá ábhūṣan mahé bhárāya puruhūta víśve ||
 9a. aptúr<i>ye maruta āpír eṣó <á>mandann índram ánu dātívārāḥ |
 9c. tébhiḥ sákám pibatu vṛtrakhādāḥ sutám sómam dāsúṣaḥ své sadhásthe ||
 10a. idám h<i> án<u> ójasā sutám rādhānām pate |
 10c. pībā t<ú> asyá girvaṇaḥ ||
 11a. yás te ánu svadhām ásat suté ní yacha tan<ú>vam |
 11c. sá tvā mamattu som<i>yám ||
 12a. prá te ánotu kuṣ<i>yóḥ pr<á> <i>ndra bráhmaṇā śíraḥ |
 12c. prá bāhū śūra rādhase ||

3.52 (286). To Indra from Viśvāmitra

1-4 gāyatrī. 5 7 8 triṣṭubh. 6 jagatī

- 1a. dhānāvantaṃ karambhīṇam apūpāvantaṃ ukthīnam |
 1c. índra prātár juṣasva naḥ ||
 2a. puroḷásam pacat<i>yam juṣásvendrá gurasva ca |
 2c. túbhyam havýāni sisrate ||
 3a. puroḷásam ca no gháso joṣáyāse gíraś ca naḥ |
 3c. vadhūyúr iva yóṣaṇām ||
 4a. puroḷásam sanaśruta prātaḥsāvé juṣasva naḥ |
 4c. índra krátur hí te bṛhán ||
 5a. mádhyaṃdinasya sávanasya dhānāḥ puroḷásam indra kṛṣvehá cārum |
 5c. prá yát stotá jaritá túrṇ<i>artho vṛṣáyámāṇa úpa gīrbhír ítte ||
 6a. tṛtíye dhānāḥ sávane puruṣtuta puroḷásam āhutam māmahasva naḥ |
 6c. ṛbhumāntaṃ vājavantaṃ t<u>vā kave práyasvanta úpa śikṣema dhītṛbhiḥ ||
 7a. pūṣaṇvāte te cakṛmā karambhām hárivate hár<i>aśvāya dhānāḥ |
 7c. apūpám addhi ságaṇo marúdbhiḥ sómam piba vṛtrahá śūra vidvān ||
 8a. práti dhāná bhārata túyam asmai puroḷásam vīrátamāya n<ṛ>ṇām |
 8c. divé-dive sadṛṣīr indra túbhyam várdhantu tvā somapéyāya dhṛṣṇo ||

3.53 (287). To Indra and Parvata (1), Indra (2-14 21-24), Vāc Sasarpārī (15 16), and parts of the chariot (17-20) from Viśvāmitra

triṣṭubh. 10 16 jagatī. 12 20 22 anuṣṭubh. 13 gāyatrī. 18 bṛhatī

- 1a. índrāparvatā bṛhatā ráthena vāmír iṣa á vahataṃ suvīrah |
1c. vītám havyān<i> adhvaréṣu devā vārdhethāṃ gīrbhír īlayā mādantā ||
2a. tíṣṭhā sú kam maghavan má párá gāḥ sómasya nú tvā súśutasya yakṣi |
2c. pitúr ná putráḥ sícam á rabhe ta índra svádiṣṭhayā girá śacīvaḥ ||
3a. śámsāvādhvāryo práti me gr̥ṇih<i> <i>ndrāya vāhaḥ kṛṇavāva júṣtam |
3c. édám barhír yájamānasya síd<a> <a>thā ca bhūd ukthám índrāya śastám ||
4a. jāyéd ástam maghavan séd u yónis tát ít tvā yuktá hárayo vahantu |
4c. yadá kadá ca sunāvāma sómam agníṣ tvā dūtó dhan<u>vāt<i> ácha ||
5a. párá yāhi maghavann á ca yāh<i> <i>ndra bhrātar ubhayátrā te ártham |
5c. yátrā ráthasya bṛható nidhānaṃ vimócanaṃ vājīno rāsabhasya ||
6a. ápāḥ sómam ástam indra prá yāhi kalyāñír jāyá surāṇaṃ gr̥hé te |
6c. yátrā ráthasya bṛható nidhānaṃ vimócanaṃ vājīno dáksīṇāvat ||
7a. imé bhojá ángiraso vírūpā divás putráso ásurasya vīráḥ |
7c. viśvāmitrāya dádato maghāni sahasrasāvé prá tiranta áyuh ||
8a. rūpām-rūpam maghāvā bobhavīti māyāḥ kṛṇvānás tan<ú>vam pári svām |
8c. trír yád diváh pári muhūrtám ágāt s<u>vaír mántraír ánṛtupā řtāvā ||
9a. mahāñ řṣir devajā devájūto <a>stabhnāt síndhum arṇavāṃ nṛcákṣāḥ |
9c. viśvāmitro yád ávahat sudásam ápriyāyata kuśikébhír índraḥ ||
10a. haṃsā iva kṛṇutha ślókam ádrībhír mādanto gīrbhír adhvaré suté sácā |
10c. devébhír viprā řṣayo nṛcákṣaso ví píbadhvaṃ kuśikāḥ som<i>yám mádhu ||
11a. úpa préta kuśikās cetáyadhvam ásvaṃ ráyē prá muñcatā sudásah |
11c. rájá vṛtrám jañghanat prág ápāg údag áthā yajāte vára á pṛthivyāḥ ||
12a. yá imé ródasī ubhé ahám índram átuṣṭavam |
12c. viśvāmitrasya rakṣati bráhmédám bhāratam jānam ||
13a. viśvāmitrā arāsata bráhm<a> <i>ndrāya vajrīṇe |
13c. kárad ín naḥ surádhasah ||
14a. kíṃ te kṛṇvanti kíkaṭeṣu gāvo nāsíram duhré ná tapanti gharmám |
14c. á no bhara prámagandasya védo naicāsākhám maghavan randhayā naḥ ||
15a. sasarpārīr ámatim bādhamānā bṛhán mimāya jamádagnidattā |
15c. á sūr<i>yasya duhitá tatāna śrávo devéṣ<u> amítam ajuryám ||
16a. sasarpārīr abharat túyam ebhyo <a>dhi śrávaḥ pāñcajanyaśu kṛṣṭíṣu |
16c. sá pakṣ<i>yā návyam áyur dádhanā yám me palastijamadagn yo dadúḥ ||
17a. sthiraú gāvau bhavatām vīlúr ákṣo méśá ví varhi má yugám ví śāri |
17c. índraḥ pātalyā dadatām sárītor áriṣṭaneme abhí naḥ sacasva ||
18a. bálam dhehi tanūsu no bálam indránaḥlútsu naḥ |
18c. bálam tokāya tánayāya jīvāse t<u>vám hí baladá ási ||
19a. abhí vyayasva khadirásya sáram ójo dhehi spandané śimśápāyām |
19c. ákṣa vīlo vīlita vīlāyasva má yámād asmád áva jīhipo naḥ ||
20a. ayám asmán vānaspátir má ca há má ca řriṣat |
20c. s<u>astí á gr̥hébhya á <a>vasā á vimócanāt ||

- 21a. índrotíbhīr bahulābhīr no adyā yācchreṣṭhābhīr maghavañ chūra jinva |
 21c. yó no dvēṣṭ<i> ádharah̥ sás padīṣṭa yám u dviṣmās tám u prāṇó jahātu ||
 22a. paraśúm cid ví tapati śimbalám cid ví vṛscati |
 22c. ukhā cid indra yeśantī prāyastā phénam asyati ||
 23a. ná sáyakasya cikite janāso lodhám nayanti pásu mányamānāḥ |
 23c. nāvājinam vājínā hāsayanti ná gardabhám puró ásvān nayanti ||
 24a. imá ind<a>ra bharatásya putrá apapitvám cikitur ná prapitvám |
 24c. hinvánt<i> ásvam áraṇam ná nítyam j<i>yāvājam pári ṇayant<i> ājaú ||

.H:Aṣṭaka III.3.24...Rig Veda...Maṇḍala 3.54.-

3.54 (288). To the Viśve Devas from Prajāpati Vaiśvāmītra or Prajāpati Vācya
 triṣṭubh

- 1a. imám mahé vidath<i>yāya śūśám śásvat kíṭva íd<i>yāya prá jabhruḥ |
 1c. śṛṇótu no dām<i>yebhir ánikaiḥ śṛṇót<u> agnír div<i>yaír ájasrah̥ ||
 2a. máhi mahé divé arcā pṛthivyaí kámo ma ichāñ carati prajānán |
 2c. yáyor ha stóme vidátheṣu devāḥ saparyávo mādáyante sácāyóḥ ||
 3a. yuvór ṛtám rodasī satyám astu mahé śú ṇaḥ suvitāya prá bhūtam |
 3c. idám divé námo agne pṛthivyaí saparyámi prāyasā yámi rátnam ||
 4a. utó hí vām pūrv<i>yā āvividrá ṛtāvarī rodasī satyavācaḥ |
 4c. náraś cid vām samithé śúrasātau vavandiré pṛthivi vévidānāḥ ||
 5a. kó addhá veda ká ihá prá vocad devāñ áchā path<i>yā ká sám eti |
 5c. dádrśra eṣām avamá sádāmsi páreṣu yā gúh<i>yeṣu vratéṣu ||
 6a. kavír nṛcákṣā abhí ṣīm acaṣṭa ṛtásya yónā víghṛte mādantī |
 6c. nānā cakrāte sádanam yáthā véḥ samānéna krátunā samvidāné ||
 7a. samān<i>yā víyute dūrēante dhruvé padé tastatur jāgarúke |
 7c. utá svásārā yuvatí bhávantī ád u bruvāte mithunāni nāma ||
 8a. víśvéd eté jánimā sám vivikto mahó devān bíbhratī ná vyathete |
 8c. éjad dhruvám patyate víśvam ékam cārat patatrí víṣuṇam ví jātám ||
 9a. sánā purāṇám ádh<i>em<i> ārāñ maháḥ pitúr janitúr jámí tán ṇaḥ |
 9c. devāso yátra panitāra évair uraú pathí v<i>ute tasthúr antāḥ ||
 10a. imám stómaḥ rodasī prá bravīm<i> ṛdūdārāḥ śṛṇavann agnijihvāḥ |
 10c. mitráḥ samrājo váruṇo yúvāna ādityásah̥ kaváyah̥ paprathānāḥ ||
 11a. híraṇyapāñiḥ savitā sujihvās trír á divó vidáthe pátyamānaḥ |
 11c. devéṣu ca savitah̥ ślókam áśrer ád asmábhyam á suva sarvátātim ||
 12a. sukṛt supāñiḥ s<u>ávāñ ṛtāvā devás tvásṭā <á>vase táni no dhāt |
 12c. pūṣaṇvānta ṛbhavo mādayadhvam ūrdhvágrāvāṇo adhvarám ataṣṭa ||
 13a. vidyúdrathā marúta ṛṣṭimánto divó máryā ṛtājātā ayásah̥ |
 13c. sárasvatī śṛṇavan yajñíyāso dhātā rayím sahāvīram turāsah̥ ||
 14a. víṣuṇm stómāsaḥ purudasmám arkā bhágasyeva kārīṇo yāmani gman |
 14c. urukramāḥ kakuhó yásya pūrvír ná mardhanti yuvatáyo jánitṛḥ ||
 15a. índro vísvair vīr<i>vaih pátyamāna ubhé á paprau ródasī mahitvá |

- 15c. puramdaró vṛtrahá dhr̥ṣṇúṣeṇaḥ saṃgr̥bhyā ná á bharā bhūri paśváḥ ||
16a. násatyā me pitārā bandhupr̥chā sajāt<i>yam</i> asvinoś cāru náma |
16c. yuvám hí sthó rayidaú no rayīṅṅám dātrām raksethe ákavair ádabdhā ||
17a. mahát tát vaḥ kavayaś cāru náma yád dha devā bhávatha vísva índre |
17c. sákha <r>bhúbhiḥ puruhūta priyébbhir imám dhíyam sātáye takṣatā naḥ ||
18a. aryamā ṇo áditir yajñíyāso <á>dabdhāni váruṇasya vratāni |
18c. yuyóta no anapatyāni gántoḥ prajāvān naḥ paśumām̐ astu gātúḥ ||
19a. devānām dūtāḥ purudhá prásūto <á>nāgān no vocatu sarvātātā |
19c. śr̥ṇótu naḥ pr̥thivī dyaúr utāpaḥ sūryo náksatrair ur<ú> antárikṣam ||
20a. śr̥ṇvāntu no vṛṣanaḥ párvatāso dhruvákṣemāsa īlayā mādantaḥ |
20c. ādit<i>yaír</i> no áditiḥ śr̥ṇotu yáchantu no marútaḥ śárma bhadram ||
21a. sádā sugāḥ pitumām̐ astu pánthā mádhvā devā oṣadhīḥ sám pipṛkta |
21c. bhágo me agne sakh<i>yé</i> ná mṛdhyā úd rāyó aśyām sádanam purukṣóḥ ||
22a. svádasva havyā sám íšo didīḥ<i> asmadr</i>ak sám mimīhi śrávāmsi |
22c. vísvām̐ agne pṛtsú tāñ jeṣi śátrūn áhā vísvā sumánā dīdīhī naḥ ||

.H:Aṣṭaka III.3.28...Rig Veda...Maṇḍala 3.55.-

3.55 (289). To the Víśve Devas from Prajāpati Vaiśvāmitra or Prajāpati Vācya
triṣṭubh

- 1a. uśásaḥ pūrvā ádha yád v<i>ūṣúr</i> mahád ví jajñe akṣáram padé góḥ |
1c. vratā devānām úpa nú prabhūṣan mahád devānām asuratvám ékam ||
2a. mó ṣū ṇo átra juhuranta devā má pūrve agne pitāraḥ padajñāḥ |
2c. purāṅ<i>yóḥ</i> sádmanoḥ ketúr antár mahád devānām asuratvám ékam ||
3a. ví me purutrā patayanti kāmāḥ sám<i> áchā dīd</i>ye pūrv<i>yāni</i> |
3c. sámiddhe agnāv ṛtām íd vadema mahád devānām asuratvám ékam ||
4a. samāno rájā víbhṛtaḥ purutrā śáye śáyāsu práyuto vánānu |
4c. anyā vatsám bháрати kṣéti mātā mahád devānām asuratvám ékam ||
5a. ākṣít pūrvās<u> aparā anūrút sadyó jātāsu táruṅīṣ<u> antāḥ |
5c. antárvatīḥ suvate ápravītā mahád devānām asuratvám ékam ||
6a. śáyúḥ parástād ádha nú dvimātā <a>bandhanás carati vatsá ékaḥ |
6c. mitrásya tá váruṇasya vratāni mahád devānām asuratvám ékam ||
7a. dvimātā hótā vidáthesu samrāḥ án<u> ágram carati kṣéti budhnāḥ |
7c. prá rányāni raṇyavāco bharante mahád devānām asuratvám ékam ||
8a. sūrasyeva yúdhya to antamásyā pratícīnaḥ dadṛṣe vísvam āyát |
8c. antár matís carati niṣśídham gór mahád devānām asuratvám ékam ||
9a. ní veveti palitó dūtā ās<u> antár mahámś carati rocanéna |
9c. vápūṃṣi bíbhrad abhí no ví caṣṭe mahád devānām asuratvám ékam ||
10a. víṣnur gopāḥ paramám pāti páthaḥ priyā dhāmān<i> amṛtā dádhanāḥ |
10c. agníṣ ṭā vísvā bhúvanāni veda mahád devānām asuratvám ékam ||
11a. nānā cakrāte yam<i>yā</i> vápūṃṣi táyor anyád rócate kṛṣṇám anyát |
11c. śvāvī ca vād áruṣī ca svásārau mahád devānām asuratvám ékam ||

- 12a. mātā ca yātra duhitā ca dhenū sabardúghe dhāpāyete samīcī |
 12c. ṛtāsya té sādās<i> īle antār mahād devānām asuratvām ékam ||
 13a. anyāsya vatsām rihatī mimāya káyā bhuvā ní dadhe dhenúr údhaḥ |
 13c. ṛtāsya sá páyasāpinvatéḷā mahād devānām asuratvām ékam ||
 14a. pádyā vaste pururūpā vāpūmṣ<i> ūrdhvā tasthau tr<i>áviṃ rérihānā |
 14c. ṛtāsya sádma ví carāmi vidvān mahād devānām asuratvām ékam ||
 15a. padé iva níhite dasmé antás táyor anyád guh<i>yam āvír anyát |
 15c. sadhrīcīnā path<i>yā sá víṣūcī mahād devānām asuratvām ékam ||
 16a. ā dhenávo dhunayantām áśísvīḥ sabardúghāḥ śaśayā ápradugdhāḥ |
 16c. návyā-navyā yuvatāyo bhāvāntīr mahād devānām asuratvām ékam ||
 17a. yád anyāsu vṛṣabhó róravīti só 'nyāsmin° yūthé ní dadhāti rétaḥ |
 17c. sá hí kṣāpāvān sá bhágaḥ sá rájā mahād devānām asuratvām ékam ||
 18a. vīrāsya nú s<u>śv<i>yam janāsaḥ prá nú vocāma vidúr asya devāḥ |
 18c. ṣoḷhā yuktāḥ páñca-pañcā vahanti mahād devānām asuratvām ékam ||
 19a. devás tvāṣṭā savitā viśvárūpaḥ pupóṣa prajāḥ purudhá jajāna |
 19c. imā ca vísvā bhúvanān<i> asya mahād devānām asuratvām ékam ||
 20a. mahī sám airac cam<ú>vā samīcī ubhé té asya vásunā n<i>ṛṣṭe |
 20c. śrṇvé vīró vindámāno vásūni mahād devānām asuratvām ékam ||
 21a. imām ca naḥ pṛthivīm viśvādhyā úpa kṣeti hitāmitro ná rájā |
 21c. puraḥsádaḥ śarmasádo ná vīrá mahād devānām asuratvām ékam ||
 22a. niṣṣídhvarīs ta óśadhīr utāpo rayīm ta indra pṛthivī bibharti |
 22c. sákhāyas te vāmbhājāḥ s<i>yāma mahād devānām asuratvām ékam ||

.H:Aṣṭaka III.4.1...Rig Veda...Maṇḍala 3.56.-

3.56 (290). To the Viśve Devās from Prajāpati Vaiśvāmitra or Prajāpati Vācya
 triṣṭubh

- 1a. ná tā minanti māyīno ná dhīrā vratā devānām prathamā dhruvāṇi |
 1c. ná ródasī adruhā ved<i>yābhir ná párvatā nināme tasthivāmsaḥ ||
 2a. śāḍ bhārāṃ éko ácaran bibhart<i> ṛtām vārṣiṣṭham úpa gāva āguḥ |
 2c. tísro mahīr úparās tasthur átyā gúhā d<u>vé níhite dárś<i> ékā ||
 3a. tripājasyó vṛṣabhó viśvárūpa utá tr<i>udhá purudhá prajāvān |
 3c. tr<i>anīkáḥ patyate máhināvān sá retodhá vṛṣabhāḥ śásvatīnām ||
 4a. abhīka āsām padavīr abodh<i> ādityānām ah<u>ve cáru náma |
 4c. āpās cid asmā aramanta devīḥ pṛthag vrājantīḥ pári śim avṛñjan ||
 5a. trí śadhāsthā sindhavas tríḥ kavīnām utá trimātā vidátheṣu samrāt |
 5c. ṛtāvarīr yóṣaṇās tísro ápyās trír ā divó vidáthe pátyamānāḥ ||
 6a. trír ā divāḥ savitar vā<i>yāṇi divé-diva ā suva trír no áhnaḥ |
 6c. tridhātu rāyā ā suvā vásūni bhága trātar dhiṣaṇe sātāye dhāḥ ||
 7a. trír ā divāḥ savitā soṣavīti rájānā mitrávaruṇā supāṇī |
 7c. āpās cid asya ródasī cid urvī rátnam bhikṣanta savitūḥ savāya ||
 8a. trír uttamā dūnásā rocanāni trávo rāiant<i> ásurasva vīrāḥ |

8c. ṛtāvāna iṣirā dūlābhāsas trír ā divó vidátthe santu devāḥ ||

3.57 (291). To the Viśve Devas from Viśvāmitra
triṣṭubh

- 1a. prá me vivikvāñ avidan manīṣām dhenúṃ cārantīm práyutām ágopām |
1c. sadyás cid yá duduhé bhūri dhāsér índras tād agníḥ panitáro asyāḥ ||
2a. índraḥ sú pūṣā vṛṣaṇā suhástā divó ná prītāḥ śasayām duduhre |
2c. víśve yád asyām raṇáyanta devāḥ prá vo <á>tra vasavaḥ sumnám asyām ||
3a. yá jā máyo vṛṣṇa ichánti śaktīm namasyántīr jānate gárbham asmin |
3c. áchā putráṃ dhenávo vāvaśāná mahás caranti bíbhrataṃ vápūṃṣi ||
4a. áchā vivakmi ródasī suméke grāvṇo yujānó adhvaré manīṣā |
4c. imá u te mánave bhūrivārā ūrdhvā bhavanti darśatā yájatrāḥ ||
5a. yá te jihvá mádhumatī sumedhá ágne devéṣ<u> <u>cy ta urūcī |
5c. táyehá víśvāñ ávase yájatrān ā sādaya pāyáyā cā mádhūni ||
6a. yá te agne párvatasyeva dhārā <á>saścantī pīpáyad deva citrá |
6c. tám asmábhyam prámatim jātavedo váso rāsva sumatīm víśvájanyām ||

3.58 (292). To the Aśvins from Viśvāmitra
triṣṭubh

- 1a. dhenúḥ pratnásya kām<i>yam dúhānā <a>ntāḥ putrás carati dáksīṇāyāḥ |
1c. ā dyotanīm vahati śubhráyām<ā> <u>śása stómo aśvínāv ajīgaḥ ||
2a. suyúg vahanti práti vām ṛtén<a> <ū>rdhvā bhavanti pitáreva médhāḥ |
2c. járethām asmád ví paṇér manīṣām yuvór ávaś cakṛmá yātam arvāk ||
3a. suyúgbhir aśvaiḥ suvítā ráthena dásrāv imām śṛṇutam ślókam ádreḥ |
3c. kím aṅgá vām práty ávartim gámiṣṭhā āhúr víprāso aśvinā purājāḥ ||
4a. ā manyethām ā gatam kác cid évair víśve jánāso aśvínā havante |
4c. imá hí vām górijikā mádhūni prá mitrásō ná dadúr usró ágre ||

.H:Aṣṭaka III.4.4...Rig Veda...Maṇḍala 3.58.-

- 5a. tirāḥ purū cid aśvinā rájāṃs<i> āṅgūśō vām maghavānā jáneṣu |
5c. éhá yātam pathībhir devayānair dásrāv imé vām nidháyo mádhūnām ||
6a. purāṇám ókaḥ sakh<i>yām śivám vām yuvór narā dráviṇam jahnáv<i>yām |
6c. púnah kṛṇvānāḥ sakh<i>yá śivāni mádhvā madema sahá nú samānāḥ ||
7a. aśvinā vāyúnā yuvám sudakṣā niyúdbhiś ca sajóṣasā yuvānā |
7c. nāsatyā tiróahn<i>yam juṣāṇā sómam píbatam asrídihā sudānū ||
8a. aśvinā pári vām iṣaḥ purūcīr tīyúr gīrbhír yātamānā ámrđhrāḥ |
8c. rátho ha vām ṛtajā ádrijūtaḥ pári dyāvāpṛthiví yāti sadyāḥ ||
9a. aśvinā madhusúttamo vuvákūh sómas tám pātam ā gatam duroné |

9c. rátho ha vām bhūri várpaḥ kárikrat sutávato niṣkrtám ágamiṣṭhaḥ ||

3.59 (293). To Mitra from Viśvāmitra
1-5 triṣṭubh. 6-9 gāyatrī

- 1a. mitró jánān yātayati bruvāṇó mitró dād̄hāra pṛthivīm utá dyām |
1c. mitráḥ kṛṣṭír ánimiṣābhí caṣṭe mitráya havýam ghṛtávaj juhota ||
2a. prá sá mitra márto astu práyasvān yás ta āditya śíkṣati vraténa |
2c. ná hanyate ná jīyate t<u>vóto naínam áṃho ásnoty ántito ná dūrát ||
3a. anamīvása f̄layā mādanto mitájñavo várimann á pṛthivyāḥ |
3c. ādityásya vratám upakṣiyánto vayám mitrásya sumataú s<i>yāma ||
4a. ayám mitró namas<i>yāḥ suśévo rájā sukṣatró ajaniṣṭa vedhāḥ |
4c. tásya vayám sumataú yajñīyasy<a> <á>pi bhadré saumanasé s<i>yāma ||
5a. mahāṃ ādityó námasopasádyo yātayájjano gr̄ṇaté suśévaḥ |
5c. tasmā etát pányatamáya júṣṭam agnaú mitráya havír á juhota ||
6a. mitrásya carṣaṇīdhṛto <á>vo devásya sánasí |
6c. dyumnámácitráśravastamam ||
7a. abhí yó mahinā dívam mitró babhúva sapráthāḥ |
7c. abhí śrávobhiḥ pṛthivīm ||
8a. mitráya pāñca yemire jánā abhíṣṭisavase |
8c. sá devān vísvān bibharti ||
9a. mitró devéṣ<u> ayúṣu jánāya vṛktábarhiṣe |
9c. íṣa iṣṭávratā akaḥ ||

3.60 (294). To the Ṛbhus (1-4), the Ṛbhus and Indra (5-7) from Viśvāmitra
jagatī

- 1a. ihéha vo mánasā bandhútā nara usíjo jagmur abhí táni védasā |
1c. yābhir māyābhiḥ práti jūtivarpaṣaḥ saúdhanvanā yajñīyam bhāgám ānaśá ||
2a. yābhiḥ sácībhiś camasāṃ ápiṃśata yáyā dhiyá gām áriṇīta cármaṇaḥ |
2c. yéna hárī mánasā nirátakṣata téna devatvám ṛbhavaḥ sám ānaśa ||
3a. índrasya sakhyám ṛbhávaḥ sám ānaśur mánor nápāto apáso dadhanvire |
3c. saudhanvanāso amṛtatvám érire viṣṭvī sámībhiḥ sukṛtaḥ sukṛtyáyā ||
4a. índreṇa yātha sarátham suté sácāṃ átho vásānām bhavathā sahá śriyá |
4c. ná vaḥ pratimái sukṛtāni vāghataḥ saúdhanvanā ṛbhavo vīr<i>yāṇi ca ||
5a. índra <r>bhúbhir vājavadbhiḥ sámukṣitam sutám sómam á vṛṣasvā gábhast<i>yoh |
5c. dhiyéṣitó maghavan dāsúṣo gr̄hé saudhanvanébhiḥ sahá mats<u>vā nṛbhiḥ ||
6a. índra <r>bhumān vājavān mats<u>vehá no <a>smín sávane sác<i>yā puruṣṭuta |
6c. imāni túbhyaṃ svásarāṇi yemire vratá devānām mánuṣas ca dhármabhiḥ ||
7a. índra <r>bhúbhir vājibhir vājáyann ihá stómaṃ jaritúr úpa yāhi yajñīyam |
7c. sátám kétebhir iṣirébhir āyáve sahásraṇītho adhvarásya hómāni ||

.H:Aṣṭaka III.4.8...Rig Veda...Maṇḍala 3.61.-

3.61 (295). To Uṣas from Viśvāmitra
triṣṭubh

- 1a. úṣo vājena vājini prācetā stómaṃ juṣasva gr̥nató maghoni |
1c. purāñī devi yuvatīḥ púram̐dhir ánu vratāṃ carasi viśvavāre ||
2a. úṣo dev<i> ámart<i>yā ví bhāhi candrārathā sūñtā īrāyantī |
2c. ā tvā vahantu suyámāso áśvā híraṇyavarṇāṃ pṛthupájaso yé ||
3a. úṣaḥ pratīcī bhúvanāni víśv<ā> <ū>rdhvā tiṣṭhas<i> amṛtasya ketúḥ |
3c. samānām árthaṃ caraṇīyāmānā cakráṃ iva navyas<i> ā vavṛtsva ||
4a. áva syúmeva cinvatī maghón<ī> uṣā yāti · svásarasya pátñī |
4c. s<ú>var jánantī subhágā sudám̐sā ántād diváḥ papratha ā pṛthivyāḥ ||
5a. áchā vo devīm uṣásam vibhātīm prá vo bharadhvaṃ námasā suvṛktīm |
5c. úrdhvám madhudhá diví pájo áśret prá rocanā ruruce raṇvásaṃdr̥k ||
6a. ṛtāvārī divó arkaír abodh<i> ā revatī ródasī citráṃ asthāt |
6c. āyatīm agna uṣásam vibhātīm vāmám eṣi dráviṇam bhíkṣamāṇaḥ ||
7a. ṛtásya budhnā uṣásām iṣaṇyán vṛṣā mahí ródasī ā viveśa |
7c. mahí mitrásya váruṇasya māyā candréva bhānúm ví dadhe purutrā ||

3.62 (296). To Indra and Varuṇa (1-3), Bṛhaspati (4-6), Pūṣan (7-9),
Savitṛ, (10-12), Soma (13-15), Mitra and Varuṇa (16-18) from Viśvāmitra
(1-15), same or Jamadagni (16-18)
1-3 triṣṭubh. 4-18 gāyatrī

- 1a. imā u vām bhṛmáyo mányamānā yuvāvate ná túj<i>yā abhūvan |
1c. k<ú>va tyád indrāvaruṇā yáso vām yéna smā sínam bhárathaḥ sákhibhyaḥ ||
2a. ayám u vām purutámo rayīyāñ chaśvattamám ávase johavīti |
2c. sajoṣāv indrāvaruṇā marúdbhir divá pṛthivyā śṛṇutaṃ hávam me ||
3a. asmé tát indrāvaruṇā vásu ṣyād asmé rayír marutaḥ sáravāiraḥ |
3c. asmán várūtrīḥ śaraṇaír avant<u> asmán hótrā bhāratī dáksīṇābhiḥ ||
4a. bṛhaspate juṣásva no havyāni viśvadev<i>ya |
4c. rásva rátnāni dāsúṣe ||
5a. súcim arkaír bṛhaspátim adhvaréṣu namasyata |
5c. ánām<i> ója ā cake ||
6a. vṛṣabhāṃ carṣaṇīnām viśvárūpam ádābh<i>yam |
6c. bṛhaspátim váreṇ<i>yam ||
7a. iyám te pūṣann āghṛṇe suṣtutír deva návyasī |
7c. asmābhis túbhya° śasyate ||
8a. tám juṣasva gíram máma vājayántīm avā dhíyam |

- 8c. vadhūyūr iva yóṣaṇām ||
9a. yó vísvābhí vipáśyati bhúvanā sám ca páśyati |
9c. sá naḥ pūṣāvitā bhuvat ||
10a. tát savitúr váreṇ<i>yam bhárgo devásya dhīmahi |
10c. dhíyo yó naḥ pracodáyāt ||
11a. devásya savitúr vayám vājayántaḥ púraṁdh<i>yā |
11c. bhágasya rātím īmahe ||

.H:Aṣṭaka III.4.11...Rig Veda...Maṇḍala 3.62.-

- 12a. devám náraḥ savitāraṁ víprā yajñāiḥ suvṛktíbhīḥ |
12c. namasyānti dhiyeṣítāḥ ||
13a. sómo jigāti gātuvíd devānām eti niṣkṛtām |
13c. ṛtásya yónim āsadam ||
14a. sómo asmábhyaṁ dvipáde cátuṣpade ca paśáve |
14c. anamīvá íśas karat ||
15a. asmákam áyu° vardháyan abhímātīḥ sáhamānaḥ |
15c. sómaḥ sadhásthām ásadat ||
16a. á no mitrávaruṇā ghr̥taír gávyūtim ukṣatam |
16c. mádhvā rájāṁsi sukratū ||
17a. uruśáṁsā namovṛdhā mahná dákṣasya rájathaḥ |
17c. drāghīṣṭhābhīḥ śucivratā ||
18a. gṛṇāná jamádagninā yónāv ṛtásya sīdatam |
18c. pātám sómam ṛtāvṛdhā ||

|| iti tṛtīyaṁ maṇḍalaṁ samāptam ||